Контрольный экземпляр

СИЙЛЕ ХИЙЛА ОКТЯБРА!

Массе а махкий пролетареш, вlашагlкхета!

серло

СОВЕТСКИ СОЮЗА КОММУНИСТИЧЕСКИ ПАРТЕ НОХЧ-ГІАЛГІАЙ ОБКОМА, НОХЧ-ГІАЛГІАЙ АССР ЛАККХЕХЬАРЧА СОВЕТЕН МИНИСТРИЙ СОВЕТЕН ОРГАН

«СВЕТ» Орган Чечено-Ингушского обкома КПСС, Верховного Совета и Совета Министров ЧИАССР

Газет арадувл 1923 шера дени ● КХАЬРА, 7 НОЯБРЬ, 1979 ШУ. ● № 133 (6106). ● Мах 2 кепиг.

МОСКВЕ ХИННА

торжественни заседани

КПСС XXV съезда ньакъагlа дода советски халкъ ший революционни цlейна коммунизм хьалъяра керда толамаш дахарца накъаденад. Укх шера дукхагlа яьккхай промышленни продукци. Вочахаоттама хьалаш эша а деш, хьувнъама тlехьа низ ца кхобеш къахьийгад даьтта леладерашна. Цахаддаш дикалу къахьегамхой материальни культурни бозрам.

Коммунистически партен Советски пачхьалкхени машарера ленински арахьара политика — империализман реакцен агрессивни гlулакхашта дуьхьалара тешшаме чlоагlале. ГДР-е торжествашйолча хана КПСС ЦК Генеральни секретара, СССР Лакхехьарча Совета Президиума Председатела Л. И. Брежнева даьча къамаьлатlа машарен кхоккам кlаьдбарен дуьхьа енна керда советски предложенеш еррига континентий халкъаша шерре хьаллаьцдай. Европен еррига планета тlем маршар а кхерамзле а чlоагlъяра lалаьмате боккха тоархlам болаш яр уж.

Цlей деадеча хана хулача тайпара дог айденна. Сийлахь-боккхача Октябра Даьхено даьхача толамех курал еш 6 ноябре Москве, съездий Кремлевски Дворец гулбелар парте ветеранаш, производстве хьалхаллттараш новатораши, lилмайши культурай деятелаш, министерствай недомствайи кулгалхой, Советски Эскарен Тlема-Форда Флотен бlухой, Подмосковья къахьегамхой викалаш. Укхаза хилар Сийлахь-йоккхача Октябрьски социалистически революце 62 шу дизара хетаяь халкъа депутатий Московски Советен КПСС городской комитетен торжественни заседани.

Заседане доакъошхоша чlоагl1а тlоараш а детташ ура а этта тlайцар новкъостий **Л. И. Брежнев, Ю. В. Андропов, В. В. Гришин, А. А. Громыко, А. П. Кириленко, А. Н. Косыгин, А. Я. Пельше, М. А. Суслов, Д. Ф. Устинов, К. У. Черненко, П. Н. Демичев, В. В. Кузнецов, Б. Н. Пономарев, М. С. Соломенцев, Н. А. Тихонов, И. В. Капитонов, В. И. Долгих, М. В. Зимянин, К. В. Русаков, М. С. Горбачев.**

Цитта президиуме ба дуьнен халкъашта юкъарча коммунистически болхлойн болама гlорбаьнна деятелаш.

Зале бу доазол дехьара дукха хьаший, кхыча мехкашкара дипломаташ.

Торжественни заседане хьайийллар Моссовета Исполкома председатела В. Ф. Промыслова.

Заседане доакъошхоша бехаме тlайцар «Октябра байракх — машарен кхоллама байракх» яха доклад яь КПСС ЦК Политбюро член, КПСС ЦК секретарь **А. П. Кириленко.**

Чlоагlа торкам тlабахийта а дlаьхдаь тlоараш детташ а дукхаза кийагlа йоахаш а ладийгlар доклада.

Торжественни заседане чакхъяьнай. Зале ен Советски Союза Пачхьалкхен гими.

Цул тlехьагlа хилар бокхачча толлийча чакхдаьнна цlейна хетадаь концерт. Цига бар Коммунистически партен Советски пачхьалкхени кулгалхой.

(ТАСС).

* * *

(Новкъоста А. П. Кириленко доклад кепатохаргья газета тlайоагlача номер тlа).

* * *

Сийлахь-боккхача Октябра 62 шу дизара хетаь Грозе хиннача торжественни заседане доклад йир КПСС Нохч-Гlалгlай обкома секретара Д. Г. Завгаева.

КЕРДА ЗАМА ДlАЙОЛАЯЬ ДИ

Даьхьена хилда Сийлахь-йоккхача Октябрьски социалистически революце 62 шу дизар! Уж доаккхе ден тахан махка масса мийнге. Майдашка, урамашка кура шершаш а цlе байракхаш, масселахьара хьехоз-базамие иллеш! догаш гlоздьние шоай доакхе цlей дезде арабаьннаб советски нах.

Октябрь... Поэта ма-аллара:

> Аврора эллапца Росси lе
> оагайир
> Наьха хьекъ диеьраш гlандаш
> тlар легабеш,
> lаьрж даьлла са лоамие
> жовлаьрал къоагайир
> Къамашта юкъера моастагlал
> эжкадеш.
> Къая lуешаш мел аьллар lе
> шоайла кхотаваь
> «Цlе байракх» къоагайир
> сийдола Октябрь!

Октябрь... Дерригача дуьнен тlарча къахьегамхой дегашка чудимад из сийлахь-доикка дош. Цу беттагара хьайолленнай керда зама — XX бlаьшерен кертера событи, адамие капитализмагара социализмега дерригдуьнен-исторически гола токх йолаенна за.

Укх шера Октябрьски революце цlей вай дезду Коммунистически парти кlащагlьелла, котолоица чакхъйаьначо дуьнен тlа эггара хьалхарча пролетарски революце кулгалдаь, социалистически пачхьалкхе хьаь, дуьнен халкъашта юкъерча болхлой класса баьчча волча Владимир Ильич Ленина 110 шу дузача дениа советски халкъ накъаьдодача хьалашка. Дуне мел петт яхаргья империализмана дуьхьало, социализми коммунизми котьяккхар дуьхьа дерригача махкий къахьегамхоша лоаттабеча къовсама низ бола идейни герз хиина дlаетта марксизм-ленинизм.

«Вай хьаьнй керда общество, адамленна тlишалца йоазанза хиина общество. Из кризисаш йоаца, хаддаза дегlаьука экономика, бокъонца тоаенна лийна социалистически отношенеш, бокъонца паргlато йола общество я. Из lилман материалистически мировоззрена доал деш йола общество я. Из кхоаненах, сийрдача коммунистически перспективаех чlоагlа бlубенна общество я. Цунна хьалхашка хьайийлла я дlаэхарча масса а агlорахьарча прогресса доазув доаца паргlатонаш», аьнна КПСС ЦК Генеральни секретара, СССР Лакхехьарча Совета Президиума Председатела новкъоста Л. И. Брежнева.

Советий Махка новкъостий боарам бовцаш гlадбугаш, дерригa дуне цецдоаккхаш, моастагlий сетам бовбаш да укх 62 шера советски наха карагlдаьннар. lилма, экономика, культура дегlайоалаеча тамашийна лекхленаш яьхай вай. Из дерригa а даьд хьамсарча Коммунистически парте хьалхйенца.

Ленински халкъий доттагlале кхобеча барттайниача советски дезаьа юкъе вай махко коммунизм хьалъеш шоай даьза юкъанзукъар бе Нохч-Гlалгlайчен къахьегамхой а.

Уж дикача совгlатаца нахъабеьнаб таханарча цlейна. Октябра сийна шерра яь а йоаржаь тъахъматача промышленноста болхлоша хьанал хьела кхочашъйй укх шера итт бетта план. Эзарош боле къахьегамхой хlинзле лоарlабаьб шера а иттлегlча пятилетка а кхачез.

Хоттама хьалаш аьттув боацаш хlинадале а дуькхаче колхозашеи совхозашеи, бlарчача районаша пачхьалкхенга яьат дохкара, кхийола тайп-тайпара юртбоахама продукци йохкара задеиш тlехкхочаш яьй.

Тахнера Нохч-Гlалгlайче — из а товаь йола агроиомии социалистически республика, дукхача доакъоех паттача низ болча индустре, чlоагlа дегlабеннача, технически lеташбаьча юрта боахама, вай хинарча lилма, шийна тайпарча культура мохк.

Социализмана карагlдьиа доакха хlама хилар новкъ кхаьсаг кортамукъа яьхар, производственни общественно-политически белха мегъе из озар. Советски хена вай кхелнех баьинаб творчески хlама кхоллача шерача новкъа. керда вахар хьинаре хьалдерашашинаб царех.

Вай республикана карагlдаьннараш — из КПСС ленински къаман политика вахаре леррагlа чакхъяхарах хьахиннер да. Из социалистически интернационализма байракха кlел сийлахь-доккха советски вошал а хила кхотедениача СССР дерригача халкъашна цхьана хьайгача яьнк, цхьана пеладаьча вежарашка долча гlуленксех кlаши даьча гlоназ хьакиннер да.

Нохч-Гlалгlайчен къахьегамхоша даим дегаза баргда ленински партена, цун Центральни Комитета, Советски правительствена, КПСС ЦК Генеральни секретара, СССР Лакхехьарча Совета Президиума Председатела Леонид Ильич Брежневна шийна, дерригача вежарашка долча халкъаша немаьрша новкъостам дарах доттагlленца хьаллоцарах дег тlера оалаш дола баркал.

СССР халкъий доттагlал, цlенан дег тlаран дола доттагlал, мовкказ санна чlоагlе, хьастара буьдуьла хий санна цlена, маьх ше санна дlайхен сийрдан дола доттагlал вай лора а даьд лора а дергда тоай бlарга санна!

Цlей деадеча дийнатьа советски наьха оаман яд белха юкъе нийсалу кхоачамбоацараш дицдеш. Хаьакета а, уж хlанз а долеш да республика халкъа боахаме. Йолаш а тlехьаьоса коллективаш, къахьегама дисциплина толхаещ, доал доацаш боахац лелабеш, кхидола нийса доаца гlулакхаш пеладеш мотигаш нийслу.

Декхар сенах латт хьоча, из латт цу тайпарча кхоачамбоацарашца къовсам а лоаттабеш Октябра сийна ярча яь лаьиг а ца йомийлаш дlахо яхьарах. Дерригa низ тlабазийта беза В. И. Ленин ваь 110 шу дизара сийна тlаийца декхараш хьанал хьакха кхочашдара, тlехьабусараш боацаш болх бара.

> Хьо марша боагlалба Турпала
> Октябрь!
> Ер дуне байракхех lа тахан
> хьалдизад;
> Хьо гlоза ухаьба Ленина
> Октябрь!
> lа ирах, хьай баркат хелкъашта
> мохкадаьд.

Художникий Д. Филатовеи Э. Соххонн плакат. «Плакат» яха издательство. ТАСС фотохроника.

ГlИШЛОНХОШКА, МОНТАЖНИКАШКА, ЭКСПЛУАТАЦИОННИКАШКА, ПРОЕКТИРОВЩИКАШКА, «ГРОЗНЕФТЕОРГСИНТЕЗ» ЯХАЧА ПРОИЗВОДСТВЕННИ ОБЪЕДИНЕНЕ МЕХКДАЬТТА ЧАКХДОАХА КОМПЛЕКС ХЬАЛЪЕЧА ДАКЪА МЕЛ ЛАЬЦАРАШКА

Деза новкъостий!

Дег тlера даькъала дуьи аз шо йоккха къахьегама котало яккхарца — мехка эггара къаьнагlчарех цаl йолча мехкдаьтта чакхдоаккхача предприятиe, «Грознефтеоргсинтез» производствени объединене мехкдаьтта чакхдоаха низ бола комплекс ханал хьалха хьалъяьккхарцеи эксплуатаце дlалариеи.

Лоашача хана чlоагlа автоматизаци яь йола комплекс производства болх беча чоалханеча хьалашка хьалъе йиш хилар гlишло хьалъеш дакъа мел лаьцараша хьинаре къахьегарах Сийлахь-йоккхача Октябрьски Социалистически революце 62 шу дизара даха ма доагlара накъадахара шерра яхь йоаржаярах. Къахьегамхой дукхача къамех латта, коллектив гlишлони монтажни балхаш сиха а дика а дара, объекташ сихагlча методех хьалъяра, бригадни подряд, оборудовании конструкцеши цхьатарра вlашагlйоахкила вlаштlехьдоаккхача Нохч-Гlалгlай АССР партийни, профсоюзни, комсомольски организацешта карагlдаьннар доккха хlама да.

Со тешаш ва мехкдаьтта чакхдоаккха комплекс хьалъяра шун опыт мехка кхыча предприятешкен гlишлонашкен шерра дlаяржаргхиларах.

Иттлагlа пятилетка толаме чакхъяккхара тlехьаьаьржача социалистически яхье оаш керда толамаш дахар, шо могаш-маьрша долаш а ирах долаш а дахар лов сона, деза новкъостий!

Л. БРЕЖНЕВ.

КПСС Центральни Комитета Генеральни секретарага, СССР Лакхехьарча Совета Президиума Председателага новкъост Леонид Ильич БРЕЖНЕВГА

Веза Леонид Ильич!

Чlоагlа дегаш гlоздьнеи цlаккха а ца хиннача тайпара творчески хьинар айденнеи тlайцар Нохч-Гlалгlайчен гlишлонхошеи мехкдаьтта чакхдоахарашеи, дерригача къахьегамхоша В. И. Ленина цlерагlча Грозненски мехкдаьтта чакхдоахача заводе мехкдаьттах продукци йоаха йокха комплекс ханал хьалха хьалъяь яьккарцеи болх бе йолаялийтарцеи дувзенна lа дайта моарпал.

Из башха дика доккха хlама бахьан долаш хиннача митинге гулденнача оаха, гlишлонхоша, мехкдаьтта чакхдоахараша, республика къахьегамхой викалаша, дег тlера баркал оал Хьона, веза Леонид Ильич, lа дlайха моарпал дайтарах, дика ловца баккхарах, керда промышленни объект ханал хьалха хьалъяь яьккхача болхлойн гlулакхерча пайхен къахьегама лакха мах барах. lа дайтача моарпало дукха сзача Даьхен дуьхьа керда хlамаш карагlдуйлара тха дегаш ура оттадаьд, цо lалаьмате доккхий низаши творчески хьинари чудоссадаьд республикерча дерригача къахьегамхошта коммунизм хьалъяра доккхий декхараш кхоачашдара лоаттабеча къовсаме.

Митинга доакъошхой боарам боацаш чlоагlа тlадбаха ба Даьхен задани гlишлонхоша, монтажникаша, проектировщикаша, мехкдаьтта чакхдоахараша сийленца кхоачашъярах — ханал ши бутт хьалха. Сийлахь-боккхача Октябра 62 шу дуза ди хьатlакхоачаш тlехдика а лоархlаш болх бе йолаялийтай мехкдаьтта чакхдоаха керда йоккха комплекс.

Нохч-Гlалгlайчене керда промышленни комплекс тохие хьалъь яхилар мехкдаьтта чакхдоахеи мехкдаьтта химически промышленность дlахо дегlайоалларен цунна овлангара деш реконструкци яраи КПСС XXV съездо яь решенеш кхоачашъеш хилар хьахьоккхаш доал кхы цхьаькха а цхьа масал, вай парте ленински къамни политика леррагlа чакхйоахаш. КПСС Центральни Комитето, цун Политбюрос, lа lайхха веза Леонид Ильич, советски халкъа хьал-торо хаддаза лакхъяра, СССР еррига вежарашка йолча республикай экономикеи культуреи дlахо тоаяра хаддаза йоакко еш хилара дола доккха тешал да.

Из хьалъеча юкъагlа бо кхача низаш хьагучадаьлар СССР дерригача халкъий а хlаьта иштта социалистически содружества мехкий а вежарашка дола доттагlалеи вlаши ду новкъостали. Гlишлоне оагlув оагlох а теха къахьийгар Советски мехка дерригача халкъий викалаша а, СССР дукхача областийи республикий предприятеи производственни коллективаша а.

Тахан митинге гулденнача оаха цlаьхха а дlахайкаду хьанкъале чурен арахьарен политика лелаярах, вай Даьхен низ чlоагlбар дуьхьа советски наьха хьал-торо бахьан долаш, дерригача дуьнен тlа машара гlулакх котдаккхар дуьхьа белгала lалаьмате доккхийи беркатен гlулакхаш чакхдахарах КПСС Центральни Комитет — вай ленински парте денале штаб, хlаьта Хьо веза Леонид Ильич боарам боацаш велаши баркал оалаши тхоаш хилар.

Укх деза дийнахьа оаха КПСС Центральни Комитета, Хьона хьайнна, веза Леонид Ильич, дош лу КПСС XXV съездо белгалдаь доккхий мулаш дахара тхоай дерригa низаши говзали тlайохийтаргхиларах, кхы а доккхагlча хьинарца, иттлагlча пятилетка сийлахь-йоккхий план аш кхоачашъяра тlаерзаь партеи правительствеи решенеш чакхъяхар дуьхьа къовсам боаршабергхиларах, тхоай дерригача балха лакха эффективности дикали lалашъергйолтах. Нарара шу чакхдаладехьа бизза карабергаберйа оаха комплекса проектни низ, мехка кхы тlа а дуьнахча миллионаш сомий мах мехкдаьтта продукташ лургья.

Тlайцад В. И. Ленина цlерагlча Грозненски мехкдаьтта чакхдоахача заводе ЭЛОУ-АВТ болх бе йолайийтара хетаьача торжественни митинге.

СССР ОБОРОНА МИНИСТРА ПРИКАЗ

1979 ш. 7 ноябрь № 275. г. Москва.

Новкъостий салтий матросаши, сержантийи старшинаши!

Новкъостий прапорщикаши мичманаши!

Новкъостий эпсараш, генералаши адмиралаши!

Новкъостий советски Герзашцарча Низий ветеранаш!

Тахан советски халкъо, СССР Герзашцарча Низий бlухоша, вежарашка долча социалистически мехкий къахьегамхоша, дерригача прогрессивни адамашо торжественно дезду Сийлахь-йоккхача Октябрьски социалистически революце 62 шу дизар.

Вай сийлахь-йоккхача Даьхено из сийлен ди белгалдоаккх дерригача халкъа политически къахьегамеи хьинар айденнача хьале. Советски нах КПСС XXV съезда исторически решенеш кхоачашъяра хьинар айдаь къахьегаш ба. Иттлагlча пятилетка диъ шера коммунизм хьалъяра дерригача доакъошка, производства эффективности белха дикали айеча керда толамаш даьхад. Халкъа материальни культурни боарам цахадди лакхлуш латт.

Социально-политически экономически дегlаяхара даьккъе бlубенна дlахьажанкахьа долх социалистически содружества мехкаш. Вежарашка йолча пачхьалкхени цхьоагlон массе а агlорахьара вlаши цхьана гlулакхаш лелдаре цар экономически а оборона а низ чlоагlбара, машара, демократеи, социализмана тlехьа лоаттабеча къовсама сийлахь-боккха хlама хьакхолла низ ба.

Коммунистически парте, цун ленински Центральни Комитето, новкъост Леонид Ильича Брежнев керте латтача ЦК Политбюрос lалаьмате дукха болх бар бахьан долаш леррагlа кхоачашъеш я КПСС XXIV-чеи XXV-чеи съездаша кийчъяь машара Программа.

Социалистически мехкаша вlаши цхьана къахьегар бахьан долаш белгала толамаш даьхад хlана дуьнен халкъашта юкъерча гlулакхашка толаш йоагlача кхоххам кlаьдбара политико. Из вlоаргъяра, дуьнен халкъашта юкъерча аренера позитивни хувцамаш чlоагlдара лоархlаме дакъа юкъедахьар хилар укх шера 6 октябре Берлине новкъоста Л. И. Брежнева еннача кердача советски машара инициативех. Уж гlаерзаьй кхоххам кlаьдбара, тlема кхоххам дlабаккхара пачхьалкхенаштен халкъаштен юкъера тешам чlоагlбара. Советски Союза кердa предложенеш чlоагlа къоабалъь тlа а ийцай шерра хьал а лаьцай советски халкъо, цуй Герзашцарча Низаша, вежарашка долча социалистически пачхьалкхений халкъаша, дуьнен дерригача прогрессивни адамаша.

Цунца цхьаьна дуьнен халкъашта юкъерча арене шоай гlулакхаш лeладеш да вехиски гегемонисташа оагlув теха дола империалистически низаш. «Советски тlеха кхерам» оалаш йола миф хьалха а тувсаш цар сихду герзаш кордагра. Малхбузен Европа территоре тlа гаьна-гарьга доладаш кхоссаш долча американски ракетно-ядерни герза керда тайпаш дlатардара планаш даганхоаб. Чоалхарча Малхбоаленера, Къулбехьен Малхбоален Азера хьал.

Коммунистически партен Советски правительствоа фе хьеж реакцеоин низаша лeладеча гlулакхашка, мехка оборони низ чlоагlбу, бlуний флота низийн тlема кийчо лакхъю. Сийлахь-боккхача Октябра карагlдаьннараш, советски халкъа машарера къахьегам, дуьнен халкъашта юкъера кхерамзле тешшаме лорою СССР Герзашцарча Низаша. Коммунистически партена, советски халкъа, социалистически Даьхенна боарам боацаш мутlахьа болаш хьалкхебаьб советски бlухой. Варшавски Договора доакъошхой-пачхьалкхений эскарий бlухошца цхьана уж даим кийча ба шоай патриотически интернациональни декхар сийленца кхоачашде.

Новкъостий Эскарен Флотен бlухой! Новкъостий СССР Герзашцарча Низий ветеранаш!

Сийлахь-йоккхача Октябрьски социалистически революце 62 шу дизарца даькъала дуьц аз шо. Эскарен Флотен бlухоша гlемен политически кийчо еча, бlухой говзал аргайохаш тоаеча, организованности уставной порядоки чlоагlъеча дlахо толамаш дахар лов сона. Советски халкъа сийлахь-доккха карагlдаьннараш, вай Даьхен пачхьалкхен хьашташ лорадара фе а даим кийча а хила!

Сийлахь-йоккхача Октябрьски социалистически революце 62 шу дизара сийна аз приказ лу:

Тахан, 7 ноябре, моттигерча ханах 20 сахьет даьлча вай Даьхен столице — турпала-городе Москве, союзни республикай столицашка, турпала-городашка Ленинграде, Волгограде, Севастополе, Одессе, Новороссийске, Керче, Туле, турпала-крепосте Бресте кхъаь иттазза йоккха топ кхоссаш салют яла.

Даькъала хийла вай сийлахь-йоккха Даьхе — Советски Социалистически Республикай Союз!

Даькъала хилда турпала советски халкъи цун денал дола Герзашцара Низаш!

Сийле хийла Советски Союза Коммунистически парте — вай еррига котаялонаш яхара догаш урадоттадеши вlаштlехьдоахачоай!

СССР оборона министр Советски Союза Маршал Д. УСТИНОВ.

Хьалхалаттарана дуьхь

ЛАЬРХlАР КХОАЧАШДАЬД

Сийлахь - боккхача Октябрьски социалистически революцина хетадьча КПСС ЦК Тlахьатамаша дог айдадь, поселке Черноречье хьалдеш латтача 8-ззa вlаштlара доча цlен корпус 7 ноябрь хьатlакхачалехьа вlашагlъелла яккха декхараш тlайийцадар тха коллективо. Хlаьта тахан, дуьнен тlа эгтара хьалха хьахиначa социалистически пачхьалкхен 62 шу дузача дийнахьа, оаха, гlишлояхоша, рапорт лу Дай-мехка дехна доаш диза кхоачашдаь хиларах — цlен корпус вlашагlъелла яьлла.

Иштта толам бакхка тха вlаштlехьдаьннад массане цхьа барт а болаш, хlаране ше-ше дукхагlа болх ба гlерташ, хьинаре къахьегар бахьан долаш.

Тоьал боккха я тха бригада — 40 саг. Дукхачар гlишлоош ечa мел эша специальностташ я. Царех цхьабераш 3 — 4 профессеш йолаш а ба, кхьча бесса яьлча — шерра профиль йола монтажникаш.

Карттера оаха тхоашта хьалхашка оттадаь декхар — дихад лакха йолаш, шийх хаиналхьа цlенош хьалдаьдоахиита. Хlаьта из декхар оаха диза кхоачаьду ала бии йолаш а да тхо. Цхьа оаха баь болх шоалагlа кха бе безаш хилах, хlана аьлча хlаранeла дика хоз шийх фу де деза.

Бригадо хаьал хьалха, 24 сентябре, кхоачаьъай укх шерара план. Из бахьан долаш тха бригада коллективана еннай цlенош дечa комбината карара хара тела Цlе байракх. Цо дог айдаь, тха бригада коллективо иттлагlча пятилетка задании В. И. Ленина ваь 110 шу дузаш кхоачашъе лаьрхlар. Тlехьагlа, тхоай торонашка а хьежа, кхы а хьалхагlа, 1979 шера 20 декабрь хьатlакхоачан пятилетка йистелакха лаьрхlад оаха.

Бакъда, моттa лакха толамаш дахара кlеснга къахьега дезац. Хlаьта а, со теш оахош декна доаш диза кхоачашдертхиларах. Барт тайиа, хьинар долаш коллектив я тха яр. Оалаш ма дарра, «лоам хоарцабергболаш» мах ба тха бригаде бараш. Уж ба: звеньевой Юкусов Салаудин, Ушахов Ахьмад, Олейник Степан, Сатуева Мутдила, Юнусова Ширени, дукха кхыбераш.

А.-Х. ЦЕЧОЕВ,
цlенош деча комбината комплексно-монтажни бригада бригадир.

●

ЛАКХАЧА ТОЛАМАЩЦА

Тха бригада коллективо хьалкхеду баьцадаараш сом. Пятилетка чакхъяла бlарчча шу совгlа ха яле а, тха коллектив хlана 11-ча пятилетка чотах къахьегаш я. Укх шера планагlа тхо кхачахьалкхента 45555 центнер сом 1361! центнер баьцадаарашин дохка дезаш дар, хlаьта оаха планал совгlа 244 сом 6389 центнер баьцадаарашин дехкад.

Уж толамаш доахача кlезига къахьийгадац тха бригадира, опыт йолча хьехамчас, Ленина а Къахьегама Цlеча Байракха а ордений кавалерь Адуев Хьамид Израиловича. Дика самад йолаш саг ва Хьамид Израилович. Цунна хов коллектива барт тоабе, цун хьинар айде. Доккхал ду вз цо кулгалдеча бригаде са нийсъхиларах.

Балха масал а гойташ, къахьегаш ба баьцадаараш кхедеш бола Джаубатирова Хадишат, Манчиева Таиса, Мосиенко Раиса. Цар хlара денна кхокхта норма кхоачашъю.

К. СМОРОДИНА.
«Ассиновский» совхоза сом-баьцадаараш леладеча бригада болхло.

ФОТОРЕПОРТАЖ

В. И. Ленина цlерагlча Грознески мехкдаьтта чакхдоахача заводе ЭЛОУ-АВТ яха установка хьалъеча дакъа лоацаш хиннараша къаьстта чlоагlа дог гlоадаьннa дезду Сийлахь-боккхача Октябра 62 шу дуза тахана цlей. Октябрь бутт чакхбоалача тlехкхьарча кlиранденйнахьа ия лоархlаме гlишло йолчахьа хьеуташ бер гlишлойхой, монтажникаш, электрикаш, технологаш, кхьча профессех бола гоазанчаш. Уж массава а шийх тайпара дола цlей дlаюха дьакъала дувцаш дезаш гlоадаьннe бер. Дукхьашка болх бе дlайола а ялийта продукция арахеца йолалуш яр цу дийнахьа ЭЛОУ-АВТ яха установка.

Укх шера 25 октябре завода викалаша задвижка хьа а йийлла мехкдаьтта дlачудоладалийтар установке. Шоллагlча дийнахьа установкина йlайха обиатка ец яиива дизельни доагор дlа а дахийта трубопроводе гlолла хьалдоагlаш дола мехкдаьтта хьаийдо болабелар уж. 27 октябре установкина эшаш мел йола бийдал йолаш яр. Установка ерриге система хьалйизар мехкдаьттах. 28 октябре установка хьалъеча дакъа лоацаш мел хиннача организацей кулгалхой чlоагlа сатуйсаш хьежаш бар укказа товарни продукция арахеца йолаялара. Дукха юкъ ялелехьа дукхача хана дена сатессаш хьийжар кхоачашхилар. Бензина хьалхара килограммаш арахийцар установке. Гlишлойхой, монтажникаш, наладчикаш, технологаш ма йоакха котало яккхарах даькъала бувцаш бар тайп-тайпарча организацей кулгалхой.

Установке арахеца йолаь продукци холба чу я етта, операторе хьачу а ека цига мел хиннарашта мlайовандтар В. И. Ленина цlерагlча завода директора А. И. Мулина.

Къаьстта боккха ккаь хилар цунах эгтара хьалхара продукци арахецача къахьегама вахте лаьттача технологашта, ма установка болх ба йолаялийтарашта, пуско-наладочни бригада болхлошта, гlишлояхошта.

СУРТАШ ТlА: установка ЭЛОУ-АВТ; лаьхерчу тlа ба пуско-наладочни бригада доакъошхой (аьрдехьара аьттехьа) В. Лунин, А. Курьянов, В. Кузьмин, М. Варшавер, М. Цьось.

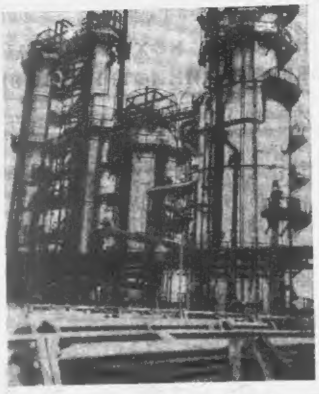

З. БАТЧАЕВА суртдаш.

ГlУЛАКХАЦЕИ ЭЗДЕЛАЦЕИ ДОАККХ СИЙ

Лерттlа шийх декхараш кхоачашдеш къахьегача кулгалхочо къаьстта депутата, дьикха сий бохкхача лоархlаме да. Хlаьта доаттlача тайпара гlулакхаш къестадеш, озабезамаш ца деш хуле из волча цах дукхагlа ухаргба, массанахьа дlавоазаргба. Тlакха хьанехк волча ваха а шийх бала дlакодабе а мегаргба оал наха. Хlаьта шийх эзделца, динача гlулакхашца доаккх цо из сий.

Цу тайпарча цхьан сагах дувца безам ба са. Из ва халкъа депутат. Сунженски районерча Нестеровски станица халкъа депутатий Совета председатель Мейриев Хьадиса Дудар. Къахьегама йоккха опыт йолаш, дийша ваьнна, доллача хlаманна цlена, наьха безам тlабодаш, lимерза, сабаре саг ва из. Нагахьа сайна цхьа хlама нийша шийна тlавена саг хьаьнала къахьегаш вале, цунна гlуллакх де гlорт, хlаьта хlилла йолаш, дер дайна лелаш, хlама викха дерlаш воагa гучадоале, цунца мамар хилац Хьадиса Дудара.

Укхаза председателалла харжале из болх беш хиннав «Путь к коммунизму» яхача колхозе юрисконсульталла. Цига а наха чlоаггlа сий деш вар Дудар. Йолхоза экономика дегlайоалаяра, социалистически законаши къахьегама дисциплинем телха ца яра колхозхой тlахьежаш хьинаре къахьийгад цо.

Цулукъа дукха ха йоаццаш хиннача хоржамашка станичия халкъа депутаталла а цуица цхьана Совета председателалла а хержар иов. Мейриев.

Хlанало а дикна хоагуш тоабеннаб станица Совета депутатий болх. Санитарно-гигиенически нормаша дlадехарашка хьежа лостам ба улицашка, юкъарча помещенешка. Иштта хулиганашца, дер дайна лелараша, сектанташца доагlавоа гlоз тохаш, кхьча тайпара бехитоккхаме озаш лири къовсам лоаттабу Хьадиса Дудара кулгалдеча депутаташа, бахача нахана дага а бовлаш.

Дукха мах ух станичин Совете. Масала, юрта боккхача малара е кхьгlа баькьхех цlагlа моаршца цатоам атта истий, цlена тlа йилла шифер, с кхийола хlамаш эшараш баьхкача хоза хьехар а новкъостал а дий дlабохийт председатела.

Дика вlаштlехьбаьккхаб белача нахагара совнагlа йола юрта боахама продуктащ хьачулийре болх а. Лоацца аьлча, нахаца яйкха бувзам болаш, депутатех хог-гlортолга еш шийх беррига болх лелабарах массанена а чlоагlа везаш саг ва из.

Хьатlакхоачаш латт Октябра 62 шу дизара. Цlей Цу гlулакх а дика кийчбеннаб коммуниста Мейриев Хьадиса Дудара кулгалдеча станичин Совета халкъа депутаташ.

С. КОРАБЛИНОВ.

Эргалоний шераш

НОХЧ - ГlАЛГlАЙЧЕН беррига къахьегамхошца цхьана къовсамен къахьегамен сийлен нинъ ба Магlалбинерча болхлоша, ахархоша, гlулакхерча наха Советий lаьдала укх 62 шера хьабенар. Тахан Магlалбинерча къахьегамхой майрра ала йиш я: боахам лелабеча тlехьадиса хилар, къамашта юкъера хьагlи моастагlали цlендаь дlа а даьнкха, кердача советски законех баха а болх бе а lомабеннаб аьнна.

Октябрьски революци хилалехьа районе вlалла а промышленни предприятеш, школаш, больницаш, бахача наха аца кхьйола учреждене хиннац. Алкха юрта боахам лелабелга мара кхы хlама хиннадац районе. Из а къьпача, даь-даьй lаьдалагlа, геттара кlезига пайда лучча тайпара лелабаьб. Дукхагlен дикагlен дола лаьтташ помещикашка, кулакашка, дьича керте латтарашка хиннад. Ахархошта шоаш кхедаь ялат юха хьувкъам чуэццалца тоъаш хиннадац. Хала леларо, моцало доацъеш хиннай наьха та. lалальмате дукха довш хиннад эlамига берг. Наьха lоашал хьалхайоанихаш хиннай дарба дерлораш ца хиларо, пахара культура доха хиларо.

Октябрьски революце мукъабаьккхаб вай къьна мохк бlаьшереношка саго саг вовцаверах, «хlаранегара хьинарга хьежна, хlаранена къахьегамга хьежна», — аьнна йола нийса принцип чlоагlъяьй къахьегамах хьадаьна беркат декъача. цlендаь дlадаьккхад наьха хьоцарах мах бахалга. Магlалбика районага хьежача къаьгга дика бlаргагу мел чlоагlа бернат доал мах шоай вахара даьй хинна дlаэттача, цар къахьегам шоай лоlаме хилча, царна хьалхе лелаош В. И. Ленина хьаьхелла сий дола коммунистий парти хилча.

Советий lаьдала шерашка Магlалбинерча яьсса яьдача аренашка lойиллай керда мехкдаьттахой город, хьалъяьй иттош промышленни предприятеш, культура, торговле, транспорта, наха эша кхы гlуллакхаш ду учреждениеш. Районе хlанз мехкдаьтта доакх, дарбана хий кийчду, газ чакхйоах, керда гlишлош хьалъю, нах чубиха фусамаш тоаю, керда наькъаш деж, иштта кхыдола балхаш чакхдоах.

Алкха укх тlехьарча шин шера районе вlашагlъеллий капитально гlишлош хьалъяра базе. «Сельхозтехника» объединене районни отделени, промышленни предприятешта реконструкци яьй, уж хlанзарча оборудованица lалашъяьй, царна механизаци а автоматизаци а яьй.

Доккхий хувцамаш хиннад юрта боахам лелабеча а. Доккха беркат даьннад хьалха къаьст-къаьсттача наьха шоаш шоай доалахьа хинна эlамига боахамилгаш доккхийча юкъарча боахамишка вlашагlтохарех. Дукхазза дегlа дьккхай юкъарча боахамий нерттера фондаш, механизаци яьй кхашкарча балхашта, белгтала лакхъеннай ахархочун къахьегама оасарле.

Хlанз районе итт совхоз я. Царга да 99 процент лаьтташ. Районе тешнаме дlадоладаьд комсаш лелаелга. Боахам лелабара керттера лостам комсаш лелаелга бовлаш я хlанз районера ерригa совхозаш. Алхха укх тlехьарча итт шерй цкъан-ахаазен лакхденнад боахамашка кlалши хьайбаши лелйдеча балхашта механизаци етта, электроэнергеца уж lалашделга. Дукха балхаш чакхдьхад лаьтташта мелиораци ец. Цудухьа шерагара шерага лакхлу районе юртбоахама продукташ йоахилга, тоаяу наьха вахар. Дlахо йодача хана комсаш лелаелга дегlадарга хьежна, кхы а тоалургда из.

Хьалхашка латте керда бехктокхаме декхараш кlоарга хьетадеш, уж кхоачашдара хьинар кхо ца деш къахьег района къахьегамхоша. «Тlехьабусараш боацаш ба болх» яхача девизагlа йола социалистически ях кхы а чlоагlъеннай къахьегама коллективашка. Итташ йолча цехий, бригадий коллективашa, бlаьш болча болхлошa хlанале кхоачашдаьд иттлагlча пятилетка декхараш. Дентара-дента шерлу укх шера а ерригача пятилетка а декхараш хаьал хьалха кхоачашдаьрий мугlараш.

ДИКАЧА къахьегама хьолхамашца накъабаьккхаб укх шера Октябра цlейна Магlалбинера къахьегамхой. Иттлагlча пятилетка шерашка планал совгlа пи миллион сома продукци еннай Даьхена. Мехкдаьттеи гази локаш планал совгlа кхо эзар гарга метр бурув техад лаьттан чеиаш техкараша. Хlамашта, электроэнергена, доагора кхоам бер бахьан долаш укх пятилетка шерашка планал совгlа 2,4 миллион сом пачхьалкхен рузнъа кходаьд. Районерча промышленностен юртбоахамен предприятешa толамца кхоачашдьд укх шера итт бетта декхараш.

Белгтала толам баьккхаб юртбоахама къахьегамхоша. Пачхьалкхенга ялат, дулх, шура, тха доккхара план кхоачашъяь да lеш кхы тlеенна задани а кхоачашъяьй.

Дукхгlча даькъе социалистически пачхьалкхено лийй чотах леладу берий беш-машка, ясленаша бераш lалашделга, школашка, техникумашка, институташка кагирхошка дешийтилга. Вlаша мах боацаш леладу къахьегамхой унахцlено хьареалга.

Укх тlехьарча шерашка 3893 цlагlа газ чуйиллай, массанахьа юрташка хий диллад, электричество, радио, телевизораш я. Хlанз бlарсаго хала да кхlуданца гаьннара хий даьхьаш йоагlа лоамаш кхалсаг. Хий ше хьадоагlа цун ноа меттел, хlама кийчдеча цlагlа а, ирам хьахьоасаc мара ца езаш.

Хlаьта дегlаеначa социализма вай Конституце тlа дийнахьарча вахаре кхоачаш а ю наха эгтара дукхагlа эшаш йола бокъонаш. Хlара советски сага бокъо я хьакхада къахьега, мах боацаш деша, дарба де, салаlа, чуlе фусам хила. Цунга хьежжа лакха да хlара сага общественна хьалхара декхараш а. Цулухьа хlера советски саго шийх ираз лоархl социалистически Даьхен гlулакха кхьо ца беш къахьегилга.

Сийлахь-боккхача Октябро хьаккелла да из къахьегача наьха ираз.

З. ЯНДИЕВА,
Магlалбика горисполкома председатель.

1918-ча шера вlашагlъеллай Россерча Кагирхой коммунистически Союз. Укх денощка 61 шу дизад цун. Сага лаьрхlача къоанелгахьа дlалеста ха я ма. Цхьабакъда, Ленински комсомол ше хьахилча декъ тlех-тlехьагlа шерлуш, тlоагlлуш, даим къона йолаш, социалистически Даьхен керттера гlулакхаш кхоачашдеча хьалхарча юкъаге латтеш хьайоагlа. Даим иштта хила а хинад, хург а да. Хlана аьлча, комсомоле вlашагlкхийттар беррига вай мехкаро къонал йоландаь.

Вай тlехье тешаме я

Мехка массанахьа я сиха дlабаьржар Кагирхой Коммунистически Союз хьахилах бола хоам. Дукха ца гош Кавказа лоамашка а кхьтар ма. Кастта 60 шу дуз Нохч - Гlалгlайчен комсомола а. Юрташка кlеззига тlехьагlа — тхьоалагlча шерашка маре вlашагlкхийттарц комсомола ячейкаш.

Масала, Долакова эгтара хьалха комсомоле эттарех ва граждански тlема ветеран Алероев Алсбик, хlанз Грозне ваха вола персональни пенсионер. Цо кхетама болх а беш комсомоле чуьха болабелар политически сакхетам лаккагlа бола юртара кагиркой — Х. Додов, Б. Энгиноев, М. Батыжев, Н. Алероев, И. Пешхоев, Т. Даурбеков, О. Мержоев, Д. Атаев, О. Салатов, Х. Эскиев, Н. Нукиев, кхыбараш.

Уж ба Долакова эгтара хьалха комсомольски ячейкe вlашагlкхийттараш. Берригаш рьаза а болаш комсомола ячейка секретаралла хержавр Алероев Алсбик. Цу хана вlашагlьекхар комсомола ячейкаш Инарке, Соагlапча, Магlалбинерча кхьча юрташка.

Дукха дар керда вахар чlоагlдеш де дезараш. Нах дешар хоаш бацар. Болхлой тоьацар, хlама саина техника яцар. Цу хана кхоаш дешаш. кхыбарашта дешар lомадеш, юрта керда гlишлош хьалъеча хьинаре дакъа лоацаш бар хьалхара комсомольцаш.

Сона дика дагадоагlа мел чlоагlа хьинар айдена къахьегар кагирхоша юрта хьайре, школа хьалъеча, хий дулача. Ерригача юрта доккха цlей дар керда хьалъяьча школо беранта шийх кадlараш хьайийтла дик. Ерригача районерча наха тахан а тlехьа пайда луш болх беш я цу хане комсомольцаша хьалъяь Долакоара хьайра.

Чlоагlа хала а чоалхане а ха яр из. Дукха бар цу хана керда вахар дlа ца дахийта гlерташ бола классови моастагlий, тайп-тайпара бандиташ. Царпара къовсам къаьстта ира латтар юрташка коллективизаци еча шерашка. Цу лерача къовсаме дентара денга чlоагlлуш хьаьенай Нохч-Гlалгlайчен юртара комсомол. Дуккхача толамашагlа болча цун къоигаша шоай дегlамам lодехкад керда вахар бахьан долаш.

Цу хана деза, беррига вай мехка а санна, дуккха дикен хувцамаш хиннад Магlалбинерча юрташка. Хlанз Долакове доккха культура Цlа да, больница, тикаш, школа я, Цхьаьккха школа хьалъеш латт. Хlара цlагlа электричество, радио, телевизор, шортта кхы вахара эша хlамаш я. Классови моастагlа эша а ваь керда социалистически вахар котдаларо дена беркат да из дерриге а.

Из вахар хьакхоалача хьалхарча юкъьега тlа лаьтташ хlара ноахалах бола комсомольцаш. Доккхийа чоалхане да хьалхарча комсомольций эстафета дlахо хьош тахана комсомольцашa вар хьалхлеваца берригача советски кагирхоша кхоачашде деза гlулакхаш. Берригача мехка лаьрхlача—Малхбоалени Къилбаседани газаш кхаерзаелга, КамАЗ, БАМ, иштта кхыйола коммунизма гlишлош хьалъелга.

Цул совгlа, шин-шийх коммунизма ударни гlишлош я хlара городе, хlара юрта. Хlана аьлча, беррига мехкаца цхьана гlа бохкаш хьабоагlа уж а. Хlанз Магlалбинерча юрташка дlадоладаьд керда гlулакх—комсаш лелаелга. Комсаш лелаю совхоз вlашагlъеллай хlара юрта. Керда гlулакх чакхдоакхача хьалхарча мугlарашка хиннаб комсомольцаши массе а хана.

Тхоца, 20—30-ча шерашкарча комсомольцашта, теша хала да тахан комсий совхозашка болхлой тоьац аьтча. Вай юрташка дукха кагирхой ба. Хlанзарча комсомольций сийлахьа декхар да комсаш лелалра совзал йиза кхаерзаелга, цу гlулакха юрташкара беррига кагирхой юкъеозилга, районе керда дlадоладаь гlуллакх толамца чакхдоакхилга.

Тахнарча гlулакхашта юстара бац комсомола ветеранаш а. Шоаш пенсе бале а, къонача тlехьенна коммунистически кхетам луча хьинаре даьха лоаман хьабоагlа нарех дукхъхабараш.

l. ДАУРБЕКОВ,
пенсионер, 20-ча шерашкара комсомолец.

«Мехкдаьттана тlавода со...»

ОЧЕРК

Ветеранаш-хьехамчой кагирхошца вlашагlкхетара хетаь «Огонек» чекхйоалаш паттар бурув тоxара балхий Малгобекски управлене. Цу предприяте историца ювзаенна бола викторина яр гойтеш. «Кредо» яхача ансамбле юкке шу тlалатташ долче, хоза кийчдьча цхьан истола хьалхашка вагlача тоъал къона эгташ волча эlамигача саго се тергам тlаззар шийна. Юхь тlаре вовзаш вар из. Цун баьде-lаьржа керта чеш кlорапаш а хиина lочуотхадена лакхача хьажа тlа дадар, цхьа хlама зуеш санна кlирденна хьежар lаьржа бlаргаш, йlахо йола цун хьетара юхь михен маькен мукъагlа йита хилар гуш дар. Цхьабакъда, эгтара дукхагlа таркам тlаозаш хиннар цун волакьахар дар: къайлах гучен хlама доацаш, lимерза. Хlера каттар массехьа ду, кулг ай а дийе, хиь хеташ жоп лора цо. Викторине кулгалдеш йолчо жоп нийса хилар бакъдерах гуш дар се таркам тlаззар викторине торгвола.

— Магlалбике эгтара хьалха кlоаргагlа скважини яьккхар малa ва! — зале гlолла бlаргдеххар кулгалдеш йолчо. lаьржа корта болча цу эlамигача сага тlаэттар се бlарг. Айдар-кьоаг е ца айдар-кьоаг цо кулг хьал! Айданзер цо. Цо сендухье дер а хоц, корзагlа вьлча, кхьметтал ше цхьан хlамана безке волеш санна воло а къежа, зале гlолла бlаргпенхар. Тlаккха ма-мийнгара тайп-тайпара оазаш ялар: «Хадзиев, Хадзиев, Хербиджиера № 14 йола буровой, 5363 метр!»

Цул тlехьагlа, жюре итоган а ь, кулгалдеш йолчо шийх предприяте истори довзара аиенешта эгтара хьалхаре моттиг яьккхай № 170 йолча тlехкlоаргача буровоя начальника Хадзиев Ахьмаде Микаьиа вьина хьехкайкадича, шийх хьалхара ирна хьежаш хьалгlеттар ма, lаьржа корта бар. Тlаккха, корзагlа вьлча санне кlена вар из юлха тlера!...

Хала дацар цунца кхиша вlашагlкхетарага дагадоза. Царех цаl шотта хилар.

№ 170 йола буровой. 1979 шера январь. Доккха дилла лови Кавказе ца хулача тайпара чlоагlа этта шелаш. Из lаьржа корта бола буровой начальник цу хана lуйрийна бурувдеттачунца цхьана бер санна дог гlоздаьннe а волеш. Буровой денна бийсанна баьча балха диаграммаш тlайолча сийрда сийначa каькатa тlа хьежаш воаллар.

— Кlеззига кхы тохаоре-м январь бетта бурув тохеp план вь даргдар вай, хой тьона даргдоагa, — из тьаьлура лекхар, белхо бочея йоаь шийх кулг цкьа бурувдеттачун белаж тlе тохар цо. Тlаккха цlенг тlа а хьувкхаш хьагойтар сона довзаш доаца диаграммаш тlара жlакаш.

Цу хана доггаттар са цу бригада гlулакхашка хьажа, цу хана цун начальник Хадзиев сайма дика довзаш хиннавеца а.

Лоарlаьлр из январе а кхьача беттай а планех. Хlаьта хьалхарча ах шера кхоагашка дилача бурув тохара балхий Малгобекски управлене массанел тола а тиина, «Грознефть» объединене бригадашта юкъе лелаьча социалистически ях тирхоовой моттиг яьккхар Хадзиева бригадо.

Юкъ-юкъе буровой начальникаца хиина уж вlашагlкхетараш юха дага ухар. Кхьметтал цар а тьаьохкхо из фу саг ва, цун оамал мишта. Цу шийлача январе дар из. Болх дика барах чуьнахьарча механ легковой автомашинаш хьожамьар массех бурувдеттачоа. Бурувдеттачарех цаl каьзташ вlаштlехьдаька ма воалаш Грозне хьоеанаар. Цу хьакъелъа хоак бер цу буровое мастерга Тюменоага.

— Микаил Ахмедович, фу дергда вай! Цун хогаметта дlаоттаве саг-м ац, — яьар мастера буровой начальникага.

— Тормоз тlа со се оттаргва, кагий нах машинаш хьаца хзаш ба, йоагlаш еннай церхо ук, — хьадда яьпер буровой начальника.

«Из-м оттарг а ва, — яьнна хийтар цу хана Владимир Михайловича. Бизза саг ва, доготама а воацаш...»

Цкъа, Микаьил бурув тохара болх беш волча хана, маттаьа мара нийслуш доаца хlама нийсделар. Дезаре цьхцца бахьан оттарах бурув тохара болх бу шин саг висар балха арвала йиш йоацаш. Хьалхагlа цьвнне дир дехар: «Доттагlий а ма дарий вай, сона хьалхара буровое lе». Цул тlехьагlа, шоллагlа сцена чамайоалаш кхзаме дехар дар цунга воито а. Микаьила алапзар ше шоллагlча вахте латтийга, новкъоста дагара дар кхета а доь цунна хьалхара а болх бе lийра из. Цо хьахьоах нахаца дог-уйпа цlена долаш новкъост ма хилар.

Буровой начальника болх корабалеча боъонца. Чlоагlа болхлой оамал чуссецр цунна. Цо болх бир верховой, бурувдеттачун тlочче, бурувдеттар, мастер волаш.

25 шу даьнна вар из Даьхен дезагlа доле совгlат — Ленина орден цун неьхха тlа сийрдаьннача хана. Хlаьта, цкъа хе воьннача гlолле, цунах тешам белар мехкдаьтта локарий СССР Лакхехьарча Совета депутаталла зарже шоай кандидаталла из оттаварца.

Тlаккха, мехкдаьтта дий Хадзиева биография! Да! Хетаргатьа, бурув тохара балхий Малгобекски управлене мехкдаьттана эгтара аьттуе боалараx цаl ва Микаьил. Къонене Хадзиева бурув детта lомалуш йоккха школа яьккхача аттха № 279 йолча скважиноше мел яьккхача хана 7 миллион тонна ehаьрика доршуриллиард кубически метр газ еннай. Хlаьта Хадзиева доьна а лоацаш яьа скважинаш ерригаш а барзl я. Царех вортlне мехкдаьтта деннад, цул совгlа, буровой начальник Хадзиев а волаш яьккхача эгтара кlоаргагlча скважина а яуш.

1979 шерара акка чандоалаш Ахьмада Микьаьилаца вlашагlкхетар нийсделар са. Дика долар бригада гlулакхаш. Бурув тохаре августовски план, барзl бетта задани кхоачашъяь ваьнаар. Иттлагlча пятилетка дийкагlча шера производствени программа а лоархlабаьб мехкдаьтта локараш.

Вlашагlа къестача хана дагадоххарагlа хаьттар аз цуне:

— Миштa хетe хьона, туза кlалхара мехкдаьтта даргдa моттиг хьона?

Кlеазиг-дукха уйла я ь. бlуьбенна аьпер цо:

— Дорг! — тlаккха вела а къажа тlетехар: — Мехкдаьттане тlавода со!!! Нийсагlа аьпча тlадоах тхо...

Вlалла дукха ха а яц аьнна хет из, районе цlи хезача буровоя начальника Иван Алексеевич Атарщиков професси ма зора lомаяра цунна, къоначa бурувдеттачоа. Хадзиевана новкъостах деш хиннар. Шийх ученикаx мехкдаьтта лохачун талант йолаш из хиларах дукха ца хьелуш бlубелар хьекархочун. Иван Алексеевича дузлаьп цудукъа елар Микаьила парте мугlарашта юкъевала рекомендаци а. Бурув тохара школа Атарщиковца чакхъяьккха ваьннача тlехьагlа бригада мастералла, тlаккха буровоя начальникалла болх бу Хадзиева.

Хlаьта хlанз Малгобекски УБР-е Ахьмада Микаьилах шоай хьехархо, хьехамча ва ала йиш йолаш ба дукха бараш. Шийх знанеш, опыт ше дlатийнарех ше доккхал ду хlанз Хадзиева. Къаьстта дика вуц цо царех цаl — Галлев lаьпа. Хlанз Хадзиева ученикаx сий деш оал УБР-е: Али Заьудинович. Хlанз цунах коммунист хиняв, вежарашка йолча Чечени - Балкарошкахьа Арак-Долатарех яхача майдан тlара мехкдаьтта лохача № 19 йолча буровой бригадана кулгалдеш ва из.

Бригадера буровой начальника Хадзиева сий шеко йоацаш да. Лоархlаш ва из бурув тохара балхий управлене а. Цун портрет бlаргагургда управлене сийлен Уга тlа, цун цlи предприятe кагирхой хьехамчашта юкъе я 1979 шера «УБР дикагlвола хьехамча» яха цlа лента делар Хадзиевна. Изамо лента делар цун хьалха хиннача хьехархочоа Иван Алексеевич Атарщиковне а.

«Шийх деша да ва, гlулакхах дика кхеташ ва...» «Массаза а новкъостал де кийча ва, хьона ца ховр аттача дешашца, дика кхетадортдолеш хьалхадаккха хоа цунна...» «Инициатива йолаш, ше лаьрхlар чакхдоккхаш ва...» — укх а Хадзиевца оагlув оагlох а тоха бола беш бараша еина характеристикаш, болхлоша Горбовцов Петра, Хадзиев lийсас, Темирханов Муесас еина характеристикаш.

Хьайла, миштa яздаьд УБР геологически отдела начальника В. Еамова «Бурув тохара керттера никъ» яхача шийх статья тlа:

«Туза кlалхара мехкдаьтта лохар дузьа № 170 йола скважина яккха бlубенна дlаеола а венна, ветеранел хьалхаела никъ лаьцаб буровоя начальника коммуниста М. А. Хадзиева. Иттлагlча пятилетка дийлагlча шера план мехкдаьттаи газовни промышленностa болхлой Ерригсоюзни денга кхоачашъяьй из керте латтача бригадо. Хlанз шийгара болх лелабеш хьалхагlа хиннарий опыт чlоагlа уйла тlайохийташ lомаю Микаьила туза кlалхара мехкдаьтта лаха лаьттах чувеаче наькъа. Цудукъа тахан вай тийша да цун коллективо туза кlалхара кlоарганенаш карарзаеча тьонерашта юкъе шийна йиза йоле моттиг хьалоацаргйолсах.

«Хlанз шийгара болх лелабеш хьалхагlа хиннарий опыт lомаю...» Уж дешаш кхоачашдар дукхь хlара дене № 170 йолча буровоя начальника. УБР коллектива ше венача хьалхарча денощке а дена вар из дешаш. Бурувдеттарий курсаш йистеяьхар, цул тlехьагlа мехкдаьтта техникум яьккхар. Микаила ше иштта дуец цу хьакъехье:

— Лаьттех чувоаш яьккха хlара метр дешар да буровоя начальника. Мехкдаьтта лаха кlезиг-кlезига lомалуш массенегара а lомавенна. Лаьрхlар кхоачашдар дукъе тlегlертта къахьега, сабаре хила Атарщиковгарен Хантимировгарен lомавенна, нахаца бола бе — УБР начальникгара Темуровгара. Цу гlулакха эгтара дикагlа дола масел да из. Хlаьта мукъача хена са хьехархой хиннараш лаьрхlа доле журналаш, технически литература да...

Буровоя начальника, ше lомавенна ца lеш, каралаьца гlулакх ма дарра кхетадара новкъостал ду шийна уллув болх беш бараша а. Буровоя лаьрхlа цу гlулакха вlашагlъекхой керда экспериментальни буровой установка сихагlа карaерзаяра новкъостал даь йолa заметеш. Белхаш чоалхане нийсденнача хана бурувдеттачоа уллув а установка управлене пульта хьалхашка а латтеш гу Хадзиев. Шийгара дика оамалеш гойташ а lомабу цо...

Иаца я хlанз а тоьал къона волча буровоя начальника, бурув тохара балхий Малгобекски управлене сийлахьа, интернационални коллективе яхалех цхьанне коммуниста Хадзиев Ахьмада Микьаьила биографи.

[redacted]

Хьалхалаттаранна дувц

ШЕРА ПЛАН— ИТТ БЕТТА

Вай мехкара къахьегамхой санна, тхо а «Малгобекский» совхоза механизатораш, толамашца вакъадаьхкад таханарча вай доккхача цlейна.

Тха цхьоалагlча бригадера механизатораш комсаш лелаеча отделене болх беш ба. Техникех дикагlа пайда эцара тlехьа социалистически яьбе а даьина къахьегаш да тхо укх шера.

Оаха чакхдоах боахаме комсий плантацешкара цlкъалагlа мел дола балхаш: латта оахилга, из кийчделга, бlаьсти комсаш лаьттагlара хьалйоахилга, комсий кхашка культиваци елга, комсашта молхаш тохилга, кхыдараш.

Уж балхаш чакхдоахача дийнахьара балха нормаш тlеткхоачашъеш къахьег аз а са новкъостащ а. Цудухьа тха вlаштlехьдаьннад ханал хьалха итт бетта шера дола балха декхараш кхоачалде.

Масала, укх шера планах яйа лелаеча ДТ-75 трактораца 1600 гектар условни оахам де делаш вар со. Из декхар аз тlехкхоачашдаьд. Хlаьта ер шу чакхдоалаш 2000 гектарага дlакхоачаслерхl аз сай агрегата выработка. Ишта дика къахьегаш хьабоагlа са новкъостий трактористаш Котиев Осман, Бельтоев Шамсудин, Чабиев Сайян, кхыбераш.

Хlанз комсий гаьнашта лаьтта тlахьожаш да тхо. Хlара дийнахьа цаl-ах балха норма йоаккхаш къахьег оаха уккаса. Iай шолал lаткъаргйоацаш ханнахьа комсаш дlакъайлаяха социалистически декхар тlа а ийца хьинар кхо ца деш къахьегаш ба тха бригадера механизатораш. Из декхар оахош толамца кхоачашдергхиларах бlубенна а да тхо.

Н. МЕДОВ,
«Малгобекски й» совхоза тракторист.

ДИКАЧА КЪАХЬЕГАМЦА

Заводе тха цал хьалхара подразделени я. Ремонт еча коллективашта юкъе яьржа хиннача социалистически яьбах дуккхаза а хьалхара моттигаш аьтай оаха. Цера коллективо шийна хьалхашка оттадь декхараш ший ханнахьа, дикал лакхе йолаш кхоачашду.

Цхьа масал доаладергда аз. Полнатилин арахецара гlулакх цхьа тlехьадьылар. Цунце буззабенна бар ерригача предприятиа болх. Социалистически декхараш тlаlоца хилча, кхоачашде дезаш ма дий, гlаьта, заводе коллективо уж кхоачашдеча бехктохаме моттиг дlаяоаьд тха ремонтно – механически цехо. Из кхета а деш, тхоашта могар дир оаха заводa коллектива болх юхьагlа ца баьккхера. Цудухьа оаха а деза, тхоашта хьалхашка яьтта декхараш оахе толамца кхоачашдьаьга. Тхо балхан довзи заводa цхьаккха установка саццазар. Хьинар айдешна, дика болх бир цу деношка И. Коподина, В. Кашуба, кхычар кулгалдеча ремонтни бригадашка.

Тахан, Советий lаьдала 62 шу доалача дийнахьа, тхо доккхал а деш оаш йиш йолаш да: кьинаьрча къахьегамца ваьхьадьхкад доккхача цlейна.

РСУ коллективо толамца кхоачашьяьй шоай план, цул совгlа, балха юкъейоаваьй ворхl рационализаторски предложени. Хlаьта, сдельщикаша шоай пхиеги заданеш 122 процент кхоачашьй.

Р. МЕДВЕДЕВ,
СССР 50 шу дизара цlерагlча химзавода РМУ слесарь.

КЕРДА ТОРОНАШ ЛЕХАШ

БАЬЦАДААРАШИ сомий кхебара лостам болаш я Мичурина цlерагlа тха совхоз. Цунца цхьана боахаме кхеду ялат, шекара свеклаш, цхьан ферме леладу доахан.

Толамца чакхйоекхаш латт иттлагlа пятилетка совхоза къахьегамхоша. Духхьал укх шера цар пачхьалкхенга дехкар ялат — шера плана 950 йолаш 1842 тонн, шекара свеклаш— планал совгlа кхо эзар а йолаш 12000 тонн, баьцадаараш — план 400 йолаш, 1168 тонн, сом — планал совгlа 10 йолаш, 3900 тонн. Шу чакхдоалаш пачхьалкхенга йохка вlаштlехьдаргда план 835 йолаш, 853 тонн шура, планал совгlа 2 тонн долаш, 103 тонн дулх.

Цу гlулакхаша карагlдалийтар боахама коллектива пачхьалкхенга ялат, шекара свеклаш йохкара пхе шера план СССР керда Конституци тlайца ши шу дузача дийнахьа кхоачашъе. Ер шу чакхдоалаш кхоачашъе вlаштlехьдаргда пачхьалкхенца дулх дlадалара пятилетка план а, хlаьта шура, баьцадаараш, сом дlабалара пхе шера планаш тlадоагlача шера СССР Конституци тlайца кхо шу дузача дийнахьа кхоачашъергхиларах шеко а яц.

Дега бохуш тоам беш хlама да юртбоахама продукци яккхарга дlадодар хlара шу массаза доал лохлуш хилари из планагlа дlадахийта дезачул кlезигагlа хилари. Цу дерригие а дикка пайда бу боахама. Масала, иттлагlча пятилетка хьалхарча шера 503 эзар сома пайда баь хиннабале, укх шера 626 эзар сома хургба из.

Ишта дика хьокхамаш гойташ болх бе вlаштlехьдоалийт тха коллективерча наха юкъе барт, цхьоагlо хиларо, уж къахьегама тlера, шоайла новкъостал де массаза а кийча хиларо.

Юрта боахама продукцима хулла дукхагlа яккха иш хулийта торонаш лех хаддаша тха боахама хlара кулгалхочо, мутlарерча болхлочо. Масала, соахка командиронкера цlаоагlаш цхьан lилма-тохкама боахаме ше чуэттача «Фогель-Зангерколт» яхача немецки мукка фу бlаргадайнар тха совхоза директора, Ленина, Октябрьски Революце, Къахьегама Цlечa Байракха ордении лелаеча Зелимханов Вахийна. Дийха цигара хьадера из. Боарамга хьежжа цlен а даь докъа а даь дlадийра. Кхыча фух болча мукха санна мара кхы дикагlа lунал ца деш хьалкхебаь боллаше а хlара гектаро 45 центнер совгlа ялат делар. Хlаьта деррига ка бола ялат 38,2 центнерей хьажкlаш 46,6 центнери чуийцар оаха укх шера.

Совхоза кертерча агрономо «Знак Почета» ордена лелаеча Межидов Іалаудина кулгал а деш хlара шера кlезиг-дукха юкъ кердача фух йола культураш дlаюи боахаме. Масала, тха боахам уллача моттига хаоттама хьалашка, лаьтташка малагlча сортах долчо дукхагlа хьувкъам лу хьожаш, оаха «Безостая». «Мироновская-811» яха кlа кхедир дlадахача дин шера вlаштта. Тохкамаш хьахьекир тlа боахаме дикагlа «Мироновская-811» хувкьалга. Цудухьа укх шера гурахьа дукхьал цу сортах дир мара дlадензар боахаме. Цхьабакъда, довзха доацача кхай тlа юза а мел хьувкъ хьинар дукха фуна лаьрхlа а «Ильичовка» яхача сортах кlа дlадийнад оаха. Белгалдаккха деза юрта боахама lилма-тохкама боахамашка кхедеш цу сортах долча кlин хlара гектаро 40—50 центнер ялат дулга.

ЭРГАЯЬККХА тоьеш да тхо сомий беш а. Укх шера немецки фух йола кердa lажий гаьнаш дlаесlар оаха. Царех хlаране 17,5 квадратни метр мара моттиг дlалацац, хlаьта хьалха цига ыгlача lажий хlара гаьна 64 квадратни метр лаьтта эцар. Хьувкьам цхьатарра луй хилар лаьрхlача, немецки фух йола гаьнаш дlайоагlаро боккха пайда бергба боахама. Уж гаьнаш 66 гектара тlа дlаесlай.

Дукха ба тха боахаме къахьегама тlера, хьадечок дог лазаш, бехктохкам кхетабеш хьаьнала къахьега нах. Царех цаl — Ленина, Октябрьски Революце, Къахьегама Цlечa Байракха орденаш лелаю Умалатова Зада. Сомий бешамаш лелаеча цо кулгалдеча бригадо 148 процент кхоачашйир пачхьалкхенна сом дlабалара укх шера план.

Ишта овсаре къахьег Сулейманов Хьамида кулгалдеча тракторно - кхаш лелаеча бригада коллективо а. Боахаме дlа мел ду ялатн шекара свеклаши цо кхею. Пхе шера хьалхашка йаьтта декхараш кхоачашдаь яьннай из бригада. Цу тайпара шоай пятилетка планаш кхоачашъяь гектара дукха нах ба тха боахаме. Цар цlераш яьха а варгеаш.

Йоагlа йоакко яьй тха боахама къахьегамхоша тlадоагlача шера йоаккхаргйолча юрта боахама продукцена тешаме лард йоллара а.

Агротехнически дикагlа йолча хана дlадийра гурахьа дув ялат. Иттлагlча ноябре аьха доаккхаргда дlаьнагlа эзба аха деза лаьтта.

Планал совгlа а долаш lалашдаьд хьайбашта тайптайпара доакъараш.

Из деррига а шоаш баьча балхах хьахиннилга ха а хоьш дегаш гlоалаьша дез. Деш ба тахан тха совхоза къахьегамхой Сийлахь-боккхача Октябра 62 шу дуза ди — 7 ноябрь.

Л. ТУРПАЛОВ,
Урус-Мартановски районa Мичурина цlерагlча совхоза партийни организаце секретарь.

ХЬЕХАМЧА

ШАЛИНСКИ районе, хетаргахь, цхьаккха хьайбаш лeладер хургвац «Южный» яхача совхоза шурий-товарни ферма коллектив бу боах ца боазаш. Из кхетадеш а да, хlана аьлча цар хlара шера толамца кхоачашду шоаш тlайца социалистически декхараш. Хlаьта цар тlайду декхараш, бикъдар аьлча, дукха къахьега дезаш дакха а хул. Цар уж кхоачашде вlаштlехьдоал массаза а керда торонаш лехаш, довкъарах дикагlа пайда оца гlерташ лерттlа болх бар бахьан долаш.

— Ийс бетта план а социалистически декхараш а ханал хьалха кхоачашдаьд тха хьайбаш лeладераша, — йоах совхоза директора А. Визирханова. Шера задани 330 тонн йолча пачхьалкхенга ехиай 335 тонн шура, дулх 36 тонн — цхьа тонн планал дукхагlа.

Ферме дукха ба боккъонца боло шоай балха говзанчаш. Царна юкъе белгальннa хьинаре къахьегаш я Октябрьски Революце а «Знак Почета» а ордений кавалер, хагирхой хьехамча Исраилова Камета. Сатем боацаш, массаза а кердадар лохаш, новкъостащта къаьрна саг я из. Тlехьайнсар яхилга цуна фуд а хац. Хlанз цун балха календара тlа 1980 шу да. Шера хlара lаттегара 3600 килограмм шура ийха езаш яр Камета, хlаьта ийс бетта цо ыккхар хьалхарча сортах йола 3068 килограмм шура.

— Кхыйола професси сона эшаш а яц, — йоах цо.

Каметас ший опыт, шийна довр хьайлакхахьиц. Цунна уллув хьалкхийнаб хьона мастераш, цу гlулакхо дега боккха тоам бу. Хlаьта, доярнаш а цунца безам болаш ба. Цо доккхал ду доярнала болх бе лхийтта йоl lомае шийна карагlдаларах. Каметай леррагlа боагlа цун ший мехкарий Хавани Мизани. Хlанзлехьа ферма дикагlболча доярнай мутlарашка юкъебахаб уж. Хlаьта кхыча бесса хила а йиш яцар. Уж мехкахьалкхебаьр Камета я. Мехкарий а яна а шоаш хержача гlулакха тlера ба, доккхал ду ишттa ираз долаш шоай яхел хиларех. Ужхаэзра дlадоладу цар доаха толамаш а.

Х. МУКАЕВ.

СУРТА ТIА: (аьрдехьара аьттехьа) Шалински районa «Южный» совхоза доярка Исраилова Камета ший мехкарашца Хаванийца Мизанацеи.

Автора сурт.

Комсаш лелаелга— пайдане гlулакх

Пхийтта шу хьалха Тийрка йисте «Знаменский» комсий совхоз вlашагlъеллача дез укхаза болх беш я тха бригада. 30 гаргга кхалсаг я тха коллективе комсашта эша гlулакх деш.

Дика карадерзадаьд оаха комсаш лелаелга. Цудухьа шерагара шерага комсаш кхеяра, уж пачlахьалкхенна дlаялара декхараш толамца кхоачашдеш хьайоагlа тха бригада коллектив. Чlоагlа йоккъал хинна йоллаше а ишттa толамца чакхдаьккхад оаха ер шу а.

77,5 гектар хулаш я бригада коллективо lунал деш йола комсаш. Укх шера планагlа царех хlара гектара тlара 49 центнер ярейолаш комсаш кхее езаш дар тхо. Кхы а дукхагlа — хlара гектара тlара 82 центнер йолаш комсаш яха аьнна дар иттлагlча пятилетка диълагlча шера оаха тlайца социалистически декхараш.

План а социалистически декхараш а толамца кхоачашде вlаштlехьдаьннад бригада. Оахош лелаеча комсий хlара гектара тlара 59,8 центнер чуйцай оаха. Чхьагlар доаккхача заводе дlакхьийтай 4636 центнер комсаш, шера план 3800 центнер хиннача. Пачхьалкхенна дlаеннай укх шера планал совгlа 836 центнер комсаш. Вешта аьлча, планал совгlа 282600 сома пайда баьб тха бригада коллективо боахама укх шера.

Цу толамий ларде латт бригадерча беррига болхлой хьинаре къахьегам. Дукхеи низкъалеи болх бе беза комсаш хьалкхееш. Бlаьстан юхьье комсий гаьнаш лаьтта кlалхара хьамукъа ма яьха а кулгаша хlара га хьалийсъе, шпалера тоае, гурахьа кlа ца кхуви йиса гаьнаш яlа еза.

Цул тlехьагlа гlа тохалехьа ерригa комсий гаьнаш цхьа гlа тохалехьеи шоза кагlа теха уж дегlайоагlача хасен шпалерах хьалъехка еза. Шоза оалашта юхера тlаьнна сов йола ткъовронгаш кагъеш дlаяха еза. Шоззакхоза мутlарашка оасар де деза. Хlара догlа массаза делха молхаш тоха еза, кхы тайпа балхаш де деза.

Уж деррига балхаш ханнахьа чакхдоахаш хьинар кхо ца деш къахьийгад бригадерча беррига болхлоша, тха бригадана тlачlоагlбаьча механизатораша.

Комсаш лелаераша юкъе яьржача социалистически яьбе хьалха латташ, моллагlа а шоашта тlадилла гlулакх дизза кхоачашдеш, массарел дикагlа хьокхамаш доахаш хьабоагlа комсаш лелаераш Шамилева Хьава, Валаева Апат, Зингиева Марем, Замакшариева Амани, механизатораш Абдуев Хlарон, Алхазуров Ваха, дуккха кхыбола комсаш лелаераш.

Технологех доагlаш дола балхаш чакхдахарал совгlа, укх шера кхозза хий диллад оаха тхоай ерригача комсашта, минеральни удобренеш тайсай. Цо а новкъостал даьд комсий хьувкъам лакхбара.

Дукха къахьегам эшаш сиха чакхдаккха дезаш гlулакх да комсаш чуэцилга. Цунах тхо лоарlа а дергапар тхоай низамца. Комсаш чуэцаре тхона чlоагlа новкъостал дир Грознерча № 2 йолча технически училищерча дешархоша. Шоай хьехархой хьалхленца тха комсаш чуэцача болх беш хилар уж.

Баркlалагlа шу да цу училищера дешархой комсаш чуэцача тха совхоза новкъостал деш бола. Тхоай боахамерча комсаш лелаерий цlерагlа доккха баркал оал оаха царна. Хlана аьлча, дукха цар къахьегам а ба тха комсаш лелаерий толамашта.

Тахан Сийлахь-боккхача Октябра цlей деадеча дийнахьа оаха рапорт лу иттлагlча пятилетка декхараш оахош ханал хьалха, диъ шера толамца кхоачашдарах. Укх пятилетка планаш 1974 тонн комсаш пачхьалкхенна дlаяла езаш яр тха бригада коллектив. Хlаьта укх диъ шера оаха чхьагlар доаккхача заводе дlаяхьийтай 2033 тонн. Хьатlадоагlача шера цхьайттаlагlча пятилетка чутах болх беш хургьа тха бригада коллектив.

Хlанз балхаш толамца чакхдаха, хьатlадоагlача шерарча хьувкьама тешаме лард йолла лаьрхlа хьинар кхо ца деш къахьегаш ба тха бригадера комсаш лелаераш хlанз.

Тхоай деррига толамаш оаха летаду Октябра 62 шу дизара цlейна.

М. УСМАНОВА,
«Знаменский» совхоза комсаш лелаеча бригада бригадир. Нохч-Гlалгlай АССР заслуженни комсаш лелаер.

ДЕКХАРЕХ ДИКА ЛОАРХlАБУ

Толамаш дахарца дезду Сийлахь-боккхача Октябра 62 шу дизара цlей тха Грозненски районa «Майская» яхача фабрика оалхазараш лeладераша. Дулхи фуаши пачхьалкхенга дохкара планаш тlеххоачашъяьй коллективо. Итт бетта план 480 тонн йолаш дlадена дулх 510 тонн да. Из толам боаккхаш доккха дакъа лаьцад Асиева Рашидхана кулгалдеш йолча бозбашкаш лелаеча бригадо. 155 тонн дулх даьккхад бригадо план 140 тонн йолаш. Хьинаре къахьегаш хьайоагlа Эльмурзаева Аьсет. Хlара дийнахьен бусен юкъера лаьрхlача 28 грамм дулх тlаккхетийт цо ше lунал деш кхоабача бозбашкашта, план 26 йолаш. Дика болх беш я Альбекова Аси а. Фуаш кийчдара итт бетта план тlеххоачашъяьй цо а. Ше хьожача хlара бозбашко тlехьара 104 фуъ гулдаьд Асис, план 100 долаш.

Цар санна овсарле дикка йолаш къахьегаш толамаш доахашн болх бу котамаш лелаеш йолча Хромых Таисия Николаевнас а. Пхи эзар котам я из хьожаш. Хlараненa тlехьара 141 фуъ гулдаьд Таисия Николаевнас, итт бетта план 137 йолаш. Цунца яхье а яьйна къахьегаш хьайоагlа Дементьева Прасковья Петровна. Пхийтта эзар котам я цо лелаеш. 143 фуъ деннад Прасковья Петровнас гlулакх деча хlара котамо.

Тlехь-тlехьагlа кхы а дикагlа толамаш доахаш дlабаха лерхlаш ба тха фабрикера оалхазараш лeладераш.

М. ДЗАУРОВ,
Грозненски районa «Майская» яхача кот тlера оалхазараш лелаеча фабрика керттера зоотехник.

ДИКАЧА НАХАХ

БРИГАДИР

КАБИНАЛ лакхагlа хьалъайбаь новш а болаш, юстара, Долакха-Юртарча свеклай хьатта тlехьашка, бай тlа латтар цхьа дизельни трактор. Цунна юхе, мазуто бlехдаь ши кулг а долаш кхоалагlча бригада бригадир бlаргавайча шекваьлар со: ше ва-хьогl ер укх тlа болх беш, аьнна. Са уйлаша жоп луш санна тракторa кlалхара хьахезар декъаш: «Дlоагlа хьакховдадел, Лахан». Цу погрузчика тlа болх беш вола механизатор Халухоев Заьлмаха вар из дехар даьр. «Госкомсельхозтехника» Назранерча предприятера венав Заьмаха ший мехотрядаца «40 лет Октября» яхача совхозе гуйре чуерзаеш болх бе. Отрядана я «техничка» а, ремонтни бригада а. Бакъда, чоалхане механизм товеча из дикагlа ховр веза. Цудухьа воалаваьв Евкуров Лахан, шийбалха тlера а ваьнкха. Бакъда, бригадира ше-м кхыча бесса кхетабу из нивъ.

— Тха бригада хlанз свеклаш чуэцаш йоал, — йоах цо, — дешо маьха да хlара сахьат.

...Евкуров сона довза дукха хи я. Бовз цун бригадашара дукхагlбола механизатораш а. Цаl шоллагlчун новкъост а эпача тlо де кийча а волаш, барт тайна коллектив я из. Ткъаь цаl шу да Лахана «40 лет Октября» яхача совхозе болх бу, хlаьта царех бараьтта — бригадир волаш. Нах адац бригадера, цу деша «бехке» а, дукхагlча даькъе, бригадир ва. Цо болхлочун йоанхо ца йоре, цунна эшар фуд ца ховре ударгбар. Кхычахьара уд. Цу йовкхонах лаьца цхьа-ши моттиг хьоав безам бе са, хlана аьлча кулгалхочун гlулакхаш дизагlа, къаьгагlа бlаргагойт цо.

Совхоза гурахьа Евкурова бригадо дlадийкадар кийс бlаь гектар совгlа ца бола ялат, тlаккха Кодзоев Асхьаба доал деча йиъалгlча бригадо — 327 гектар. Гlай мара дацар кхашта юкъе. Аьхки ялаташ чуэцаш йиъалагlча бригадо цунах хьеьхад 624 гектар кlа. Аьлча а, чуэцаш-м, ипатовцаша санна, групповой метолагlа баьб болх, ерригача бригадашкара комбайнаш цхьан звене гул а яь. Вешта аьлча, кхо бlаь гектар гаргга кхоалагlча бригада кха шийна дlатlанздаьд йиъалгlо.

Мала бе да из, ишта а вешта а ялат-м совхоза схилде ма-кхаьчадий? — хьина хетадала доагlа.

— Чlоагlа бе да, — йоах цу уйлаша дукхьал Лахана.— Цхьа-дале, планал совгlа даьккхача ялатах ахча доагlа из хьалкхедаьрашта. Шоллагlа-дале, механизаторашта йола моральни дегагlоале йов. Из гlулакх, вайна ховча бесса, тlехьарча мотте латташ мичад, хlара гектара тlара-м 22 центнер совгlа кlа ма даьннадий. Хlаьта кlа дlадийнараш, цунна химически оасар, минеральни подкормка яьраш, цхьан дешаца аьлча кхайна дизза доал даьраш тха бригадашара дикагlбола механизатораш ма бий: Беков Іусман, Дударов Іаьла, Евкуров Жабраил, Беков Бахьауддин. Мишта лархlа деза цар хьийга къа?!

Дукхха дувца йиш я механизаторашта эшачун йоакхо еш бригадира даь гlулакхаш. Царца да шийна ховр дlахьехилга, эшаш моттиг хилча механизатор балхара мукъа вутилга, кхыдараш.

Бакъда, бригадир массаза а хилац дог кlаьда. Сона дийцар совхозе кхы тайпа масал а. Цкъа нийсделар цхьа тракторист кхаь-диъ дийнахьа балха ца воагlаш. Юххера а хьавера. «Тхона эшац, аьлар Евкурова, ишта нах. Бригадаца болхлой ба, лодыраш бац». Чувахийтар прогульщик (хlанз-м из дикагlбарех цхьа болхло ва совхозе, цудухьа аз иккхац цун цlи). Механизаторащ раьза хилар бригадира даьчоа. Царна дика гу кулгалхочо нийса дер а харцахьа дер а.

— Болхлочунца нийсло лелае еза, — йоах бригадира, — оьзабезамаш а ца деш. Ишттача наькъо коллектива барт чlоагlбу, цун производственни хьокхамаш лакхду.

Тlаккха миштад укх хьокхамаш кхоалагlча бригаде?

Ка бола ялат деррига а хьаийцача хlара гектара тlара 22 центнер совгlа даьннад — планал йиъ центнер дукхагlа. Кхыйола культураш а ишттa хьийкъай.

Ишта овсаре къахьегаш хьайбагlа цу бригада коллектив дукхача шерашка. Цудухьа цун кулгалхочун къахьегама боагlа а боагlаш мах баьб партеи правительствас. Евкуров Лаханага а Къахьегама Цlечa Байракха орден, Къахьегама Сийлен III-ча степени орден, медалаш, социалистически яхье котваларах йола Значокаш, дукха сийлен грамоташ, мах бола совгlаташ. Из ва КПСС Назрановски райкома член, Нохч-Гlалгlай обкома членалла кандидат; ткъо шу совгlа йолча хана, юкъе юкъ ца йолийташ, шоай юрта Совета депутаталла харж Тlой-Юртарча наха. Из тешам лакха сий деш лелабу Лахана.

Бригадица дукха ба пачхьалкхох совгlаташца белгалбаь къахьегамхой. Царех хlаране ладе йиш я ераш санна дола мутlараш, хlаьта цхьабараш, вайна ховча бесса, республика бовзаш а ба. Царех дуаь бригадира, къаьстта ший балхах шийга хаьттача а.

— Укх деношка лаьб оахаш ба механизатораш, — йоах цо, — кхо бlаь гектар совгlа лаьтта да хlанзчул тlехьагlа аха дезаш. — Из болх хьоттехьа а баьния хургбар, генараш свеклаши дlаийна лаьтта мукъа хиналаре. Къаьстта тервалду оаха хlанз свеклай кха. Лакха хьувкъам чуэц цигара. Масала, Даьурова Марема, Гадиева Любас, Зурабова Миновсе, кхыбараша цаl-ахшиъ планага кхоачаш мерза оалаш доах шоай гектараш тlара, хlаьта ерригача бригаде гlолла лаьрхlача кхо бlаь центнерага кхоач гектаро луш бола свеклай хьувкъам, планагlа ши бlаь центнер йоагlача. Из культура хlара шера шерагlа яржаш йоагlа бригаде а совхозе а.

...Со совхозе хиннача дийнахьа бригадира йоахар: «Оаха лаьрхlад кхашкара гуйран балхаш Сийлахь-боккхача Октябра 62 шу дузача цlейга чакхдахен юртбоахама техника тоаяра балхаш шерра доаржадаь дlадоладен». Укх деношка хаьттача тхога хоам бир лаьрхlар бригада коллективо кхоачашдаьлга.

З. ДАУРБЕКОВ.

МОСКВА. Кагийча берашта lодешиге а хинначеи тlехьагlа хьакхийттачеи лазарашта сихха дарба дара медаш кийчъярах СССР Пачхьалкхен преми яла оттаваьв вовзаш вола советски берий хирург профессор С. Я. Долецкий.

СССР медицински lилмай Академе член - корреспондент вола С. Я. Долецкий 373 lилмай балха автор ва. Цун цlи шерра йовзаш я доазол дехьа а.

Йоккхача хирургически практикал совгlа, профессора С. Я. Долецкие хьинаре педагогически гlулакхаш а леладу. Цо кийчаьва lилмай 12 доктор, lилмай 58 кандидат. Дукхача учебниккий, «Керда lодаьта берий хирурги» яхача монографе автор ва из. «Берий хирурги» яха болхбарах СССР медицински lилмай Академе Президиумо хьежаст йола Н. Ф. Филатова цlерагlа преми еннай профессора С. Я. Долецкева.

СУРТА ТIА: профессор С. Я. Долецкий зlамигача пациентаца.

В. СОЗИНОВА сурт.
ТАСС фотохроника.

Болх кхетамца вlаштlехьбаьккхача

«Боахама механизм дlахо органьяьккха тоаярахи парте а пачхьалкхен а органий декхарех» бола КПСС ЦК, хlаьта ишттa «Планировани тоаярахи боахаме механизмо производства эффективность а балха дикал а лакхъяра еча влияне низ совбаккхарахи» бола КПСС ЦК-и СССР Министрий Советеи сацамаш управлене боарам дегlаьяьхкача производства масштабашка хьежжа хилийтара дешаш къестадара тlадерзадаь да.

Боккха терхам тlабохийт сацамаш тlа арахецача продукци планага хьежжа из эшарашка дlакхачийтарахи бола предприяте бехктохкам лакхбара.

«Грознефтегаз», яхача НГУ хlанзехьа а йолаш я продукце поставкаш боарама оттаьча номенклатурага хьежжа планировани яра балха опыт. Шийга дlакхаьчача продукцех боагlа мах бутт чакхбалалехьарча хана хlара декадагlа хьетел потребителаша, цо торо хулийт поставкай план кховчашъяра сомаца тlахьожам лоаттабе.

Цул совгlа, «Грознефтегаз» НГУ газа учет сепараце тайп-тайпарча стадешка лелаю, цо торо хулийт ерригача подразделене балха лоаттабеча тlахьожама дикал лакхъе, цехашта юкъе шерра социалистически яхь йоаржае. «Грознефтегаз» НГУ ерригача бригадашка ростовчанаша дlадоладаь гlулакх хьал а лаьца шерра боаржабаьб «Тlехьабусараш боацаш бе болх», «Хlара балха денна — дикала Знак» яха болам.

Цу дерригна торо хулийт коллективна лакха производственни толамаш даха. 1979 шера ийс бетта йоза товарна продукци дlаяхийтара план 169,3 процент кхоачашъяьй, хlаьта мехкдаьтта газ яккхара план — 104,6 проценти стабильни доаца бензин даккхара план — 117 проценти.

Ховш долчча тайпара, эггара лакхагlча производственни хьокхамашка кхача вlаштlехьдаргдац керттера низаш производства хоадамбеш йолча звеньяшта тlадахийтача мара. «Грознефтегаз» НГУ балха эггара лоархlамегlа дола декхар да газ из эшарашта лоаттаяр. НГУ баланса тlарча ерригача трубопроводий йоахал 800 километрал совгlа я. Дукха трубопроводаш эксплуатаце йола 10 шу а кхы дукхагlа а ха я, хlаьта халача технологически режимагlа болх беш а я. Царех цхьаяраш Грозненa 100 километр а кхы гаьнахча а, хlаьта ишттa тlаваха халача а моттигашка я.

Цу дерригнеша дикка халонаш хьалхашка уттаю царна эксплуатаци яра. «Грознефтегаз» НГУ стабильно болх белга lалашдара дlахо йодача хана де дезар да трубопроводашта лоаттабу тlахьожам чlоагlбар, профилактически ремонташ дукхагlа яр.

Бlалла дукха ха яц Управлене трубопроводаш мукъхъярах лораярен оборудованена дефектоскопи ярен участок вlашагlъелла. Цу участка болх леррттlа дlаболабалийтаро торо хулийтаргья трубопроводаш боккъонца мукхъярах лорае меттея, газопроводашта дикка уйла а еш профилактически ремонт е а.

Цул совгlа, «Грознефтегаз» НГУ хьаю ремонтно-гlишлошъяра участок, цо дергда гlишлошъярен объекташта ремонт ярей балхашца цхьана газопроводашта капитальни ремонт яра балхаш. Кхетадеш да, кердача подразделеней балха эффективность дукхача даькъе «Грозиефть» объединене уж хилаиза эргйоачача техникаца оборудованеца lалашъярга хьежжа хургда.

«Грознефтегаз» НГУ балха опыто хьахьокх, производственни гlулакхаш лоаттадара база хьаяиза эргйовцаш хилар. Цо торо хулийтаргья оборудовани материаллий учет яри уж лоаттаяри тоаде, царех кхетамца пайда ийбелга lалашде, хlаьта ишттa оборудованена еча ремонта дикал лакхъе. Хетаду, «Грознефтегаз» НГУ управлене структура тоаяра чакхдаьлача гlулакхаша, коллектива хьинареча къахьегамо эшарашта хаддаиза газ лоаттаяра кхы а дикагlа дола хьалаш хьа а дергда, иттлагlча пятилетка диъалагlча шера тlайца декхараш предприяте кхоачашделга lалаш а дергда аьнна.

Д. КОРНИЛОВ,
«Грознефтегаз» НГУ вокхагlа вола инженер.

Тха интервью

КЕРТТЕРА ТУРПАЛ-ВАЙ ЗАМАНХО

СОВЕТСКИ халкъа дика оьшуш а вай шолк дезачу денойшта накъабодача хана тоеш тӀаргӀертта болх барах хьахинмар къоестадейи, кхоьна де лерхӀаш дар белгалдеш къахьегама рапорташ кийчдеьга. Вай къьестта боча а хьайсара а цӀей да дуне аргадаьккхача Сийлахь-боккхача Октябра цӀей. Цунна накъаболхаш берригача советски нахла санна шоай къахьегама совгӀаташ кийчдьад Нохч-ГӀалгӀайчен литература а искусства а болхлоша. Тха корреспондента Б. Абадиева дехаргӀа цӀейна вай накъадоккхий ше дийча кердача балхех дуацаш яз:

А. БОКОВ,

Нохч-ГӀалгӀай АССР халкъа йоазонхо

— Укх шера болх беш вар со мехкдаьттахоех - бурудеттерех лаьца айса яздеь «Седкъаьшта юкъе седкъа санна» яхача романа тӀа. Вай республикана хӀанз хьалхашка латтараш боккха лоархӀам боле декхараш кӀоарга проблемашца я — тохкача мехкдаьтта боарамаш а мехкдаьтте доаккхилга а лакхдолга. Из проблемаш кхоачамаьрра къаьстегӀаш ба са романа турпалаш. Уж ба МагӀалбикера мехкдаьттахой. Кестта «Современник» яхача московски издательства эрсий меттала арахецаргдолаш да из. Укх тӀехьарча хана цу издательства арахеца са кхоалагӀа книжка хургда цунах. Цига арадаьккхад «Беза къонгаш», «ЦӀийоена сайре» яха романаш. Са кердача романа чулоацама гаргга а хӀанз аз язъеш йола пьеса. М. Ю. Лермонтова цӀерагӀча эрсий республикански театраца цхьана бу аз из болх. Пьеса цӀи я «Юрски горизонтага».

Цул совгӀа, укх шера Ӏалаьмате дукха ӀалашагӀхетараш хиннад са книжкаш дешараца. Цар дика новкъостал ду вайна дагалатта проблемаш йоза а уж чаха а. Ахки, ялат чуэцача хана, йоазонхоашца Арсанукаева Шейхаца, Сулаев Мукъмадаца цхьана Наурски района вхаргхой болча лоацагӀа дахха хилар тхо. Цига дукхача ялат лаладеча къахьегамхоашца ӀалашагӀдеттадалар тхо. Цу гӀулакхех лаьца аз язъь «Хела ялодаь ялат» яха очерк «Грозненский рабочий» газета тӀа арахьлер.

Ӏалаьмате сона чӀоагӀа дег чу дужаш чакхдаьлар са укх шера Павлодарски областе вахар хилар. Цига со вахийтар РСФСР йоазонхой Союза командировкагӀа. 25 шу хьалхагӀа Казахстане вахаш со са теш волаш хиннача целина кераоргзерах лаьца яздеь, аьнна. Ӏалаьмате чӀоагӀа со цецдоаккхаш кувцамаш хиннад цига. Цунах лаьца «25 шу даьлначул тӀехьагӀа» яха очерк я са язъеш.

Кхы цхьаькха болх а ба укх шера болабеь. Юртахоеа лаьца язъеш повесть я са. Цу повеста тӀара доакъош кепатоххаш да «Лоаман Ӏуйре» яхача альманаха тӀа.

А. ШАХБУЛАТОВ,

композитор, Ленински комсомола республикански преме лауреат, НГӀАССР искусствай заслуженни деятель

—Шийца деккха бераш даьхаш чакхдоалаш летт сона ер шу. Укх шера аз язъяй симфонически оркестра йола сюита, фортепьянона лерхӀа доладьбом, симфонически оркестра пьеса, «Со вайча моттига» яха вокальни цикл. Яздаь арадаьннад массехк илли. Царех да Чахкиев СаӀида дошеох яздаь «Безама илли» «Хьемсерча малхаэ дола иллий яхаш, Кусаев Ӏадиза дешеох яздаь «Тоалуш йоагӀа са горад» яхаш кхыдолаш иллаш.

Цул совгӀа, сона Ӏалаьмате боккха ихаь а хулеш кхы цхьаькха тӀема а хиннад укх шера. «Советский композитор» яхача издательства арахийцар «Нохч-ГӀалгӀай халкъа поэзере» яха са вокальни цикл. Москве хиннача Российски Федераце композиторий йиъалгӀча съезде лоиташ а хиннай из цикл.

— Ӏадмаш, хӀанз мелагӀча произведенеш тӀа болх беш ва хьо?

Боккъалдар аьлча, айса деш дар цкъа даь валлалца дӀадуцаш оамал яц са. Цхьабакъда, кхы хаттар жоп доацаш це дита, сай цхьан балха цӀи йоахаргья аз. Нурадилов Ханпаший цӀерагӀча Нохч-ГӀалгӀай пачхьалкхен театре сцене боля ба йоллаеннача гӀалгӀай къаман профессиональни театральни труппо Чахкиев СаӀида язъьйча пьесах кийчъеш йолча спектакле музыка язъеш ва со. Цул совгӀа, кхы а массехк произведене тӀа а болх беш ва со.

М. ПОЛОНКОЕВ,

СССР художникий союза член

— Апсама кхоллама болх ба вӀаштӀаьдаларах сона а бернате хиннад, ала мегаргдолаш да ер шу. Дукха къахьийгар аз «Лоамашка сег йоалаяр» яха доккха сурт дуллаш. 60—70 сег тӀеволаш да из. Цудухьа дукха ба цу тӀа кагирхой. Сег йоагӀа ди меха доккха цӀей да, цудухьа из цӀей хьахьоккхаш дола сурт хила деза, хоза, дега хьамтара долча басарашца яздаь. Сай хурдаь из кхоачашде а гӀийртав со. Сона из мишта кераг(Ӏ)даьннад цу суртага хьожаш болчар къоестадергда. ХӀанз из Махачкале хьайийллача Сийлахь-боккхача Октябрь цӀейна хетаьча «Къулбель-79» яхача выставке да. Цул совгӀа, цу выставке да са «Кавказа портрети» «Партизанеш» яха балхаш а.

Укх шера ГрозНИИ заказагӀа атомни туесаш «Ӏилма» яха панно кийчдьад аз. Цун сюжет а эрсий Ӏилман лерд оила Михаил Ломоносов доазол дехьарча Ӏилмахошта шин опыташ гойташ воаллаш.

Кхы а дьнд аз тайп-тайпара балхаш. Царна юкъе да праведчески музейна-ь вывеска, кхыдола балхаш. ХӀаьта хӀанз РСФСР герб еш ва со. Цул совгӀа, Старопромысловски района, Горьке цӀерагӀча клуба ергйолаш а кагирхой Дворец. Цун оформлене ергйолаш йолче художникий группана кулгелдеш хургва со. Кагирхошта езаргйолаш, цар кест-кеста сехьа яха дог оттаргдолаш кийчъе еза из.

Дале а, эттара хьамсарагӀа хеташ цу балха балхтоккхам юстабеш къахийгар аз чекенке дола сийлахь-воккхача баьчча — В. И. Ленина портрет хьадеш. Вайх хӀараьар хӀанз кийчвуйя ва баьччан 110 шу дизаре цӀейна. Из цӀей дагадоаллаш, цунна динагӀа совгӀат миста дергдар-хьогӀ яха уйла дагайоаллаш ва хӀаравар. Сона хоа гӀалгӀай цӀи хеза вола йоазонхо Гойгов Ӏаддал-Хьамид Кавказера яхача делегацеца В. И. Ленин волча хиннилга. Цунах лаьца сурт да хӀанз са дег чу латтар, са уйла дӀалаьцар.

КЕРДА-ДАРАШ

ХЬАЛХИЛЛАЛ КЕРДА СЕЗОН

Самардийнахьа «Са догдоахилга» яхача Шатров Михаила язъьйча пьесах оттаьча спектаклаца хьайийлдар нийн арӀенара сезон М. Ю. Лермонтова цӀерагӀча республикански эрсий драматически театро. Советски нагархошта, текстильни фабрика къахьегамхошта хетаь а из пьеса.

Спектакле дакъа лоацаш ба: Нохч-ГӀалгӀай АССР халкъа артист В. Белоглазов, Нохч - ГӀалгӀай АССР заслуженни артисташ М. Слуцкая, Т. Кудакина; артисташ — Л. Воткалюк, Л. Гайдар, Т. Захарова, В. Стужев, Р. Цицкиева, А. Чернущенко В. Швечков, кхыбараш.

Спектакль кийчъьай театра кердача керттерча режиссера Исаев Анатолея театра кертт-терча художника Нохч-ГӀалгӀай АССР искусствай заслуженни деятело Сиоваит Александрев.

Б. ВАГАПОВ.

КИЙЧЪЕШ Я СПЕКТАКЛАШ

Нурадилов Ханпаший цӀерагӀча Нохч-ГӀалгӀай пачхьалкхен театре ма дагтара еш латт керда спектаклаш кийчъяра репетицеш.

Нохчий труппо кийчъю А. Гельмана «Оаха, хӀал кулгаш яздаьраша» яхача пьесах йола спектакль.

Цу спектакле дакъа лоацаш хургба РСФСР халкъа артист Я. Зубайраев, Нохч-ГӀалгӀай АССР халкъа артисташ М. Давлетмирзаев, Н. Хаджиева; Нохч - ГӀалгӀай АССР заслуженни артисташ — М. Дудаев, З. Михайлова; РСФСР Пачхьалкхен преме лауреат А. Гайтукаев; артисташ — Н. Зубайраев, Р. Эдельмиржидов, кхыбараш. Спектакла режиссер ва Хачукаев Саид.

«Са кӀаьнк» яхача Чахкиев СаӀида шин даькъах латтача комедех йола спектакль кийчъеш я гӀалгӀай труппа. Спектакла режиссер ва Нохч - ГӀалгӀай АССР заслуженни артист, комсомола республикански преме лауреат Цицкиев Мухьмад, композитор — Нохч - ГӀалгӀай АССР искусствай заслуженни деятель, комсомола республикански преме лауреат Шахбулатов Ӏадмаш. Спектакле дакъа лоацаш ба Къилбаседа - ХӀирий АССР халкъа артист, РСФСР Пачхьалкхен преме лауреат Хаджиев Махьмадгири, артисташ — Баков Руслан, Булгучев Хьамбийкар, Коджоева Ӏайшат, Евлоева Мадина, Эсмурзиева Люба, Плиева Милхан, Гайсанов Султан, Солтамакова Роза, Албогачиева Зарема, Бузуртанов Бахьаудин.

Цу шинна а спектакли художник я Кедиденко Людмила.

А. ВЕК.

ФУСАМАШ ДАЬКЪАЛА ХИЛЛА!

ВӀалла харц хургдац вай республика столица гӀишлошъю йоккха площадка а хиина дӀаэттай, аьлча. ХӀара шера эзараш бола грозненцаш керда-ча фусамашка баха бовш. Ишта Октябра цӀей тӀакхачале массехк де хьалха 4-ча микрорайоне хьалдаьча вӀашагӀаьрдаьча шин цӀагӀа баха хьайра гӀоза совгӀат хилар 140 дезала. Царна хьоальал йоккхий, сирдеш мел эшачунца Ӏалашъяьи квартираш.

Кердача фусамашка баха хайшраш ба Грозне предприятех болхлой, гӀулакхера них. КӀеанта бац царна юкъе дукха бераш дола дезалаш а. Ишта, дика квартираш енвай 6 бер долча боахлоцун Б. Н. Исмаиловна, наната турпал йолча У. И. Джабраиловна, кхыбараша.

С. ВАРЧИЕВ.

НОХЧ-ГӀАЛГӀАЙ пачхьалкхен филармоне солиста Ужахов Мухьмада цӀи дика йовз республике бахача наха. Цо хоза дӀаоала иллеш дукхаза а хезад вайна концерташка, радио чу гӀолла, телевизорий экранашкара. Дале а, дика иллаяча юха а юха а хьоахее дагдоагӀа, цунах лаьца дӀайза дош ала лоь.

Илли дахман а хиннад Мухьмада хьамсара доттагӀа. Цо этта хьалувцар гоналхьара тайп-тайпара оазаш. Бера хана кест-кеста водар из шоай дезал баьхача юрта гӀоне доацаш лаьттача лоамашка. Лоамий керчура буздувлача зовнеча хьестий, хьунагӀа кхохкаенна латтача гӀаьнашкара дакача оалхазарий оазаш ӀалашагӀа а увш кӀаьнка дег чу хьамхалмар шин тайпара йола тамашийна ашараш. Пакъта Мухьмада кер хьалбузар шин дег чу ехаш йола уж ашареш наха дӀадоэзийтара болча безамо. Ше латтечара кӀанта дӀаводар из шийна хеза оазош кхайнае. Вахарца болча безамах, берана кразат хьалийза хулар цун укх ашараш.

Нана цӀагӀа новкъостал деш, беранца локхарах воалаш — массе а хана илли оалаш хулар кӀанк. Нана кӀаьдда ала а къовшаш лоалакхошка дуецаш хулар во! иллаш алара геттара тӀера ва со, яхаш. Кест-кеста юртахошта хьалхашка а концерташка, цӀейш дездеча деношка илли оалар Мухьмада. Боккхийчар ше хоаставаш дош аьлча бӀарг сийрдабоалар кӀаьнка, чӀоагӀа доккхал дарца дог гӀоздоалар цун. Шин хургдола вахар дагалувцар цо кест-кеста. ХӀаьта цун уйлашка из ашарех, иллеех хьалдизза хулар.

Цхьабакъда, юкъаньца ишта миндалар из кооперативни техникуме доша отташ. Из чакхьаккхинчул тӀехьагӀа торговле болх беш хилар Мухьмад. Дале а, цу шерашка а хадинзар иллеоца, операнца бола цун безам. Хьалха сенна цун кер хьалбузар бӀаьш мукъамаца, оазаше. Мухьмада хоар цара къаьста шин вахар хургдоацилга.

Цудухьа бар шу хьалха август бетта дӀайхача дийнахьа из чувьыр Тбилисски консерватори чуйолча цӀагӀа. ДагӀа товш беш шийла йолча вестибюле бар цӀи яха композиторашца, музыкантаца. Уж берригаш а ше зувш ба моттеш оашдейна вар Мухьмад. Цхьабакъда, «хургва соз а иллиалархо яха цо шин дег чу даь хьинача кагато вохар дӀадаьккхар.

Дукха ха ялеяьа из дутьаькэттар бонкхача таркамца цунгара экзамен дӀаэцаш волча сага. Мухьмада оазага ла а дийгӀа сих цо лую цо аьлар: «Гой хьона, зӀамига саг, илли оалалургдолаш ва хьо. Цхьабакъда, дукха къахьега дозаргда хьа, Ӏалаьмате дуиза...» Цунга из кхамал даьр вер мехка а доазол дехьа а шерра воезаш вола композитор Реваз Лагидзе. Цун дешаца шийна тхьамаш деча сенна хетийташ гӀоздаькхар Мухьмад, хӀаьта къахьега-м ше а раьза вар из. Ишта хилар цунах вай мехка къоналгӀарех цаӀ йолча консерваторе студент.

ДӀАДОЛАДЕЛАР дешар. ДӀоувар денош, кӀираш, шераш. ХӀара дийнахьа, хӀара сахьте шийна мо могга къаьстеш вар из, Ӏомадора кердадар, тоха а юха

Къона иллиалархо

а кердадоаккхар ше цхьа Ӏомадьар. Дангара денга чӀоагӀлуш йоагӀар Мухьмада говзал, йӀаьха а паргӀата а екар цун оаз. Пакъьара а дика дӀаоттаь лирико-драматически баритон хилар цун оазех.

Пачхьалкхен экзаменашка туркий музыкальни искусства классика, композитора З. Полиашвили «Даиси» яхача опера Киазо ери, итальянски композитора Доницетти «Лукреция Борджиа» яхача опера кавалинем Герцога ария аьлар Ужахов Мухьмада. Диплом хьийца хьалча шин ирах, искусстве ше Ӏомадьар хьамсарча республике бахача нахаца декъа лоаш цӀаккхьчар из.

ХӀанз дикъалгӀа шу да цо Нохч-ГӀалгӀай пачхьалкхен филармоне солист волаш болх бу. Из кест-кеста декъа лоацаш кул юрта боахама къахьегамхошта, гӀишлошъхоашта, дешархошта студенташтен долча концерташка. Массанахьа везаш, юха а юха а илли алар дехаш тӀаэц къона иллиалархо.

Дикъ нахаца ва Мухьмад. Юкъарча вахаре а кӀаьнга декъа лацац цо. ХӀаьта керттердар да хадданза шин говзал лакхъеш, шин репертуара керда произведенеш юкъеяккхулаш из хьаьоагӀаш хилар. ХӀаьта из доций сег оа зархача говзала пакъалеташ яахачавор а цун вахар ираза дар а.

Т. АХМАДОВА.

● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ

«Олимпиада-80» кийчлуш

Парте XXV съезда решенеш, КПСС ЦК, СССР Министрий Совета сецам, иштта 1978 шера 25 мекра «Республике физически культурех спорти дӀахо детӀадра кхы тӀа а де дезарехи 1980 шерарча олимпийски ловзарашка кийчо ярхи» бола КПСС Нохч-ГӀалгӀай обкома сецам кхоачаш а беш комсомольцаштен кагирхоштен юкъе физкультурех спорти детӀаяра чӀоагӀа йоакхо еш хиннай ВЛКСМ обком, горкомаш, райкомаш.

Тахан шоай спортивни говзал лакхъеш 30 эзар совгӀа хьалхара разрядникаш, 1560 спорта мастерала кандидат, 400 совгӀа спорта мастер, 27 дунен халкъашта юкъерча класса мастер, 2 СССР спорта заслуженни мастер ва областной комсомольски организаце. Комсомольцашн кагирхойи физически детӀабахкара боннхача лоархӀаме я республикерча геттара дукхача кагирхоша дакъа лоацаш йола ГТО яха комплекс. Физкультурни балха дика опыт Ӏоаяьй «Промгеофизика» СКТБ комсомольцашц (физкультура методист нов. Габатова, ВЛКСМ комитета секретарь нов. Сумбатов). Уккхаз болх беш я физкультура совет, закхйоах дукха спортивни мероприятеш. Цудухьа коллектива дукхагӀола членаш физкультурникаш ба, коммунистически къахьегама ударникаш а болаш. Цехашка, отделашка лерхача социалистически яхье хьалха лаьтт спортивни хьокхамаш динагӀа дараш.

Комсомольски организацеша дукхагӀа уйла тӀайохийтам да «Къахьегама а СССР лораяра а юйча ва» яхе Еррийоэзин комплекс шоай балха юкъехьара гӀулакх. 60 эзар сага дӀаенний цун норматаш. ГТО яха комплекс юкъенхьара болх динагӀа лелабу Заводской, Ленински, Малгобекски, Назрански районашкарча предприятей дешара заведенеш комсомольски организацеша.

Эскара чугӀарчашка гӀулакх де дӀаухий физически дика кийчбенна бола кагирхой. Республикера эскаре гӀулакх де дӀаухарех 89 процент бараша дӀаеннай ГТО нормаш, 70 процент совгӀа бараш спортсменаш - разрядникаш ба. Спортивно-массови болх шеррагӀча боараже лелабарах динагӀа талант йола спортсменаш хьахараш а уж кийчбе а вӀаштӀехьдоал. Еррийоэзин а дунен халкъашта юкъерча а ловзарашкара «ГТО значокагара — олимпийски медалашка» яхача социалистически яхьашка дакъа лоацаш доккхий тоамаш доахаш ба республикера динагӀола спортсменаш.

Дукха ха йоацаш хиннача СССР халкъий Спартакиаде белгалбаьлар Нохч-ГӀалгӀайчера спортсменаш. Советски Союза, СССР халкъий Спартакиада чемпионаш хилар Джабраилов Хьамзатахи Орцуев Хьасанахи. Уж шаккхе а хӀанзе дӀаоттаваьи СССР олимпийски сборне кандидаталла. Къаьстта доаккхий толамаш доахаш за дунен халкъашта юкъерча класса мастер Мареев Хьусейн, Тузникова Лилия, Назанцев Александр. СССР-е халкъе ликхара толамця дакъа лоацаш я «Автомобилист» яха команда я.

Тахан дунен халкъашта юкъе чӀоагӀа сийле йоаш ба советски физкультурникаш. Цунна тешал деш да вай Даьхен столице XXII Олимпийски ловзараш хургхилар. Цу ловзарашка дакъа лаца кийчлуш ба Нохч-ГӀалгӀайчера комсомольцаш а. Еррийоэзин комсомольски организацеша дӀадоарийдеш да дунен халкъашта юкъерча лотерей. Олимпийски символика тӀайола продукци арахецара гӀулакхе чӀоагӀа йоакхо еш ба художественни промыслайи шеййини объединеней комсомольцаш.

Районашка, городашка хул «Олимпиада-80» хетаь спартакиадаш, театрализованни спортивни цӀейш. Уж да тӀахьхийтта политико-кхетамы болх лелабу «Незенойлаи» тӀерча академически гребления йолча СССР сборни команда спортсменашца. Спортсменашта концерташ хьокхаш хул СССР халкъа артист Эсамбаев Махьмуд, Нохч-ГӀалгӀай пачхьалкхен филармоне артисташ, творчески кагирхой.

ХӀана республика комсомольски организацешта хьалхашка латт КПСС XXV съезда решенеша дӀадехьрашка хьежжа комсомольски организацеша чакхйоахача спортивни мероприятей система, физкультурно - уназдие бол балхий методаш детӀаболаяра, иштта цу балхий эффективности динаги лакхъяра декхараш.

Б. ГАМУРЗИЕВ,

ВЛКСМ Нохч-ГӀалгӀай обкома спортивних оборонно-массовии балха отдела заведующий.

ЦӀЕЙ ДЕЗДЕЧА ДЕНОШКА

7 НОЯБРЬ

В. И. Ленина цӀерагӀа майда. 16.00. — 18.00. Ленинах, партех, Даьхенах долча советски композиторий иллей концерт (грамзапись). 18.00. Хьоктаргда «Октябра сердал» яха документальни фильм.

С. М. Кирова цӀерагӀа культуран салаӀарен парк. Сийлахь-йоккхача Октябрьски социалистически революце 62 шу дизара цӀейна хетадаь дола наьха салаӀар. 10.00. Болх беш хургъя еррига аттракцион. «ЦӀе гвоздика» яха радиоконцерт. 14.00. Духовой оркестра концерт. 18.00. Киноленторий. «Революце ритмаш» яха кинофильм.

В. И. Ленина цӀерагӀа культура Дворец. 8.00. Трансляци еш хургъя Москвера радиопередачаш. 16.00. 19.00. ЦӀейна хетаь киносайре. Гойтаргда тайп-тайпара кинофильмаш.

«Красный молот» завода культура ЦӀа. 10.00. Болх беш я «Буратино» яха берий игротека. 13.00. Болх беш да «Космонавт» яха кинотеатр. 15.00. Болх беш я берий салоӀача дийнахьара клуб. 17.30. Художественни самодеятельноста концерт.

8 НОЯБРЬ

В. И. Ленина цӀерагӀа майда. 16.00. — 18.00. Сийлахь-йоккхача Октябрьски социалистически революцех, граждански тӀемах, партех, Даьхенах долча иллей грамзапись. 18.30. Гойтаргда «Октябре хьахеллар» яха документальни фильм.

С. М. Кирова цӀерагӀа культуран салаӀарен парк. Сийлахь-йоккхача Октябрьски социалистически революце 62 шу дизара цӀейна хетадаь наьха салаӀар. 10.00. Болх беш хургъя массайола аттракцион. «Ильича хьамсара хиина илаеш» яха радиоконцерт. 14.00. — 16.00 Духовой оркестра концерт. 16.00 Баьцара театр. Нохч-ГӀалгӀай пачхьалкхен филармоне симфонически оркестра концерт.

В. И. Ленина цӀерагӀа культура Дворец. 17.00. Сийлахь-боккхача Октябра 62 шу дизара цӀейна хетадаь художественни самодеятельноста концерт.

Газета арелаш юнераш хургъя 8-чен 13-чен ноябре.

Редактор Т. А. ТЕБОЕВ.

ТЕЛЕВИДЕНИ

7 НОЯБРЬ
I ПРОГРАММА

5.00 — «Ха».
8.30 — Ш. Посаев. «Доалийла бие дуне» яха кантата.
9.15 — «Са Москва» яха телевизионни документальни фильм.
9.45 — Москва. ЦӀа майдан. Сийлахь-йоккхача Октябрьски социалистически революце 62 шу дизара хетаь эскара парад а къахьегамхой демонстраци а. Ястеьнача — «Дездача ден пионерийн концерт».
13.15 — «Сийлахь - боккхача Октябра».
13.45 — «Денис Кораблевца нийсделла тамашийна хӀамаш» яхача телевизионни художественни фильма премьера. Хьалхара серн.
14.50 — СССР халкъий иллеш а халхараш а.
15.35 — Мультфильмай программа.
16.00 — Дунен халкъашта юкъерча бера шерага. «Пачхьалкхено бераьшта» яхача телевизионни фильма премьера.
16.25 — Д. Кобалевский. Номер 4-гӀа йола концерт.
16.40 — Дишадургдоаца кинолетопись, «Ленин 1918-ча шера» яха художественни фильм.
18.35 — «Голубой огонек».
21.00 — Сийлахь - йоккхача Октябрьски социалистически революце 62 шу дизара хетаьча эскара парадах а къахьегамхой демонстраци а йола репортаж.
22.00 — Спортивни программа. Футболах йола УЕФА кубок. «Динамо» (Киев) — «Баник» (ЧССР Острава). ШоллагӀа тайм. Киевера передача. Футболах йола Европейски чемпионий кубок. «Динамо» (Тбилиси) — «Гамбург» (ФРГ шоллагӀа тайм. Тбилисера передача.

II ПРОГРАММА

9.55 — Сийлахь-йоккхача Октябрьски Социалистически революце 62 шу дизара хетаь города Грозне къахьегамхой демонстраци. Ястеьнача — документальни фильмаш а концерт а.
13.15 — «Советски Союза гӀулакх деш ва».
14.15 — Л. Бетховен. № 5 йола симфони.
14.45 — М. Горький. ДагалоацӀар а вӀашагӀкхетар а».
15.50 — Пачхьалкхен сибирски эрсий халкъа хора концерт.
16.35 — «Архитектурни ансамблаш».
17.00 — Узбекски телевидене радион эстрадно - симфонически оркестра концерт.
17.25 — «Советски кино хьалхалача шахье» яха документальни фильм.
17.50 — «Олимпиада-80».
18.05 — А. Арбузов. Вахтангова цӀерагӀча пачхьалкхен академически театра «Анахера городе» яха фильм-спектакль. Перерыве — «Бийса даькъала хийла шун берашӀ».
21.00 — Сийлахь - йоккхача Октябрьски социалистически революце 62 шу дизара хетаьча эскара парадах а къахьегамхой демонстраци а йола репортаж.
21.00 — «Россе лер» яха художественни фильм.

8 НОЯБРЬ
I ПРОГРАММА

5.00 — «Ха».
8.20 — Ӏуйранара гимнастика.
8.45 — «Комсомолах йола стихаш».
9.15 — Молдавски ССР халкъа хьалхарой Пачхьалкхен «Жок» яхача ансамбла концерт.
10.00 — Промышленноста юртбахамах къахьегамхой — 1979 шера Пачхьалкхен совгӀата лауреаташ.
11.00 — «ДоттагӀала» яха кагирхой турнир. Юниорашта юкъера спортивни гимнастиках йола дунен халкъашта юкъера яхь.
11.30 — Ӏилман техники дакъе 1979 шера СССР Пачхьалкхен совгӀата лауреаташ.
12.35 — «Эскара оркестрах дагадоагӀараш» яхача фильм-концерта премьера.
13.30 — «Денис Кораблевца нийсделла тамашийна хӀамаш» яхача телевизионни художественни фильма премьера. ШоллагӀа серн.
14.35 — Литература, искусствай, архитектуран дакъе 1979-ча шера СССР Пачхьалкхен совгӀата лауреаташ.
15.00 — Цирк.
16.35 — «Дезаол дехьара хьаьший Москве».
16.50 — Мультфильмай программа.
17.30 — «А. Пахмутовой иллеш» яхача фильма-концерта премьера.
18.15 — Центральни телевидене заран тӀа эттара хьахха. «Мистер Мак-Кинли водар» яха художественни фильм. Хьалхара а шоллагӀа а серен.
21.00 — «Ха».
21.35 — «13 гӀант» яха миниатюрай телевизионни театр.
22.05 — «Стерте хьех...» яхача телевизионни документальни фильма премьера. Ястеьнача — кердадараш.

II ПРОГРАММА

10.00 — «Са мохк». Кинопрограмма.
11.05 — Ш. Чалаев. «Лакски иллеш». Фильм-концерт.
11.30 — «Музейшкен выставочни залашкен гӀолла».
12.00 — «Кьонача хьожаркочун театр». «Роса яхача стаьнера доттагӀ» яха телевизионни спектакль.
13.20 — «Шенача дег тӀара».
13.20 — СССР Доккхача театра скрипачий ансамбла концерт.
15.15 — «Тоххам бар дӀахьу ЗнаТоКаша». 14-гӀа дело. «Подвасок с огурцом», яха телевизионни художественни фильм. Хьалхара серн.
18.00 — «Омега» яха телевизионни документальни фильм.
19.30 — «Го шерагӀа». Эстрадни программа.
20.00 — «Республика цӀей дездеш я». Сийлахь-йоккхача Октябрьски Социалистически революце 62 шу дизар Нохч-ГӀалгӀай АССР-е дездара хьакъехьа йола репортаж. Ястеьнача — концерт.
21.40 — «Безамо хьахойтаргда» яха телевизионни художественни фильм. (Болгари).

9 НОЯБРЬ
I ПРОГРАММА

5.00 — «Ха».
8.40 — Ӏуйранара гимнастика.
9.05 — «Дай—новвой поэмаш!».
9.35 «АБВГДейка».
10.05 — «ДинагӀа йола товараш—дукхагӀа».
10.35 — «Ӏуйранара почта» яха музыкальни программа.
11.05 — «Котдло къахкарамаш». Фронтовой доттагӀий клуб. Къилбаседа флота ветеранех вӀашагӀкхетар.
12.20 — «Музейшкен выставочни залашкен гӀолла».
12.50 — «Деррига хар доь хьоь», Киножурнал.
13.00 — Хоккех йола СССР чемпионат. «Спартак» — «Крылья Советов». Перерыве — кердадараш.
15.15 — «Цегаян пхьагаяп» яха мультфильм.
15.30 — Советски иччиве денга. «Дега хьехамагӀа» яха телевизионни очерк.
16.00 — «Боккъонца вола турпалча вар» яха берашта йола телевизионни художественни фильм.
17.10 — «БӀаргагушдар — хоша халадар».
18.10 — Дунен халкъашта юкъерча бера шерага. «Сомушьянс ноташ». Къонача вокалистий концерт.
19.10 — Моссовета цӀерагӀча Пачхьалкхен академически театра «Сигнал — дьтта» яхача фильма-спектакля премьера. Автор А. Ивнчук ва.
21.00 — «Ха».
21.35 — ДинагӀа болча советски гимнастий хьоаламера выступленешта Лондонера передача. Ястеньча — кердадараш.

II ПРОГРАММА

10.00 — Спортах долча телевизионни документальни фильмий программа.
11.00 — М. Шолохов. Пушкина цӀерагӀча Московски драматически театра «Поднятая целина» яха фильм-спектакль.
13.55 — «Кинохьехбара клуб».
14.35 — «Из хадэнна сотем боабер» яха СССР халкъа артиста Норейка дакъа лоацаш йола фильм-концерт. (Вильнюс).
15.30 — «9-гӀа студи». Передача дӀахьу политически обозревателя В. С. Зорина.
16.10 — «Тоххамбар дӀахьу ЗнаТоКаша», 14-гӀа дело. «Подвасок с огурцом» яха телевизионни художественни фильм. ШоллагӀа серн.
18.00 — «Десниский мохк» яха документальни фильм.
18.30 — «Кинохьожачун спутник».
19.30 — Футболах йола СССР чемпионат. ЦСКА — «Черноморец». Перерыве — «Бийса даькъала хийла шун, бераш!».
20.45 — Халкъа ашараш.
21.00 — Документальни фильмай программа.
21.40 — «Герцог Баба» яха телевизионни фильм (Венгри).

РАДИО

7 НОЯБРЬ
СИЙЛАХЬ-ЙОККХАЧА ОКТЯБРЬСКИ СОЦИАЛИСТИЧЕСКИ РЕВОЛЮЦЕ 62 ШУ ДИЗАР

7.15 — «Грозненский рабочий», «Комсомольское племя» газетий обзор.
7.23 — «Ленинан некъ» газета обзор.
7.30 — «Сердало» газета обзор.
8.15 — «Даьккхала сийле Октябра» яха концерт-композици.
18.00 — «Кхо ордем дездача Нохч-ГӀалгӀайчен столица цӀей дездеш я». ДаьркӀа выпуск (эрсий меттала).
18.30 — «Кхо ордем дездача Нохч-ГӀалгӀайчен столица цӀей дездеш я». ДаьркӀа выпуск (нохчий меттала).
18.50 — «Кхо ордем дездача Нохч-ГӀалгӀайчен столица цӀей дездеш я». ДаьркӀа выпуск (гӀалгӀай меттала).
8.15 — «Лирически доттагӀалла» яха концерт (гӀалгӀай меттала).
9.00 — «ЦӀьоагӀа йолча дезале» (нохчий меттала).
9.15 — «Веланъьмар» яха концерт (эрсий меттала).
9.45 — «Вай къахьегама сийле а Даьхен» (гӀалгӀай меттала).
16.00 — «ЙоагӀйолча сердало» яха литературно-музыкальни композици (гӀалгӀай меттала).
18.15 — Дезача ден концерт (нохчий меттала).

8 НОЯБРЬ

5.40 — Вай доттагӀий моабашхаш (эрсий меттала).
6.25 — Ашараш
7.15 — «Грозненский рабочий» газета обзор.
7.23 — «Ленинан некъ» газета обзор.
7.30 — «Сердало» газета обзор.
7.45 — «Юртара кердадер». Очерк (гӀалгӀай меттала).

9 НОЯБРЬ

6.40 — «Гураьл дӀадувча шелтий темашна йоакхо я». Корреспонденци (нохчий меттала).
6.55 — Ашараш.
7.15 — «Грозненский рабочий», «Комсомольское племя» газетий обзор.
7.23 — «Сердало» газета обзор.
7.30 — Хоамаш.
8.25 — «Къонах» яха радиовыпуск (эрсий меттала).
9.00 — «ЗӀоконаь» яха сатирически журнал (нохчий меттала).
11.00 — Халкъа шийрий концерт (эрсий меттала).
11.30 — «Дега хьехарагӀа» (гӀалгӀай меттала).
12.30 — Советски миларе Деаги. «Бекхтонаме гӀулакх». Очерк (эрсий меттала).
14.00 — «Кавказа Ӏуйре» яха радиожурнал (эрсий меттала).
15.00 — «Илленя доттагӀал харашта дола концерт» (нохчий меттала).

Хоттам

Тахан республикас гӀолаш Грознен моркхаш а йолаш, юкъ-юкъе ехха а сихаш, цхьанцайолча моттигашка лоа а дерхаш, кӀезиг-дукха дохк а доаллаш, малхбузехьара секунде 5—10 метр чӀоагӀа мух а хьекхаш хургья, фегара температура буйсанна 3 — 8 градус шелал йолаш дийнахьа 0 градусагара 5 градусага кхачаш йоагӀал йолаш хургья.

МЕТЕОСТАНЦИ.

Газет арадувл шинарей, ерей, пхоаттей деношка

ТХА АДРЕС: 364907, г. Грозный, Малковске ул. 92. Телефонаш: редактора — 9-24-08; редактора заместителя — 9-24-03; бехктоххама секретара — 9-24-00; отделий: партийни вахара — 9-24-04; промышленностен транспортен — 9-24-01; юрта боахама — 9-24-06; культура — 9-24-05; письмой — 9-24-07; корректорске — 2-89-88.

НАШ АДРЕС: 364907, г. Грозный, ул. Малковского, 92. Телефоны: редактора 9-24-08; заместителя редактора — 9-24-03; ответственного секретаря — 9-24-00; отделов: партийной жизни — 9-2404; промышленности и транспорта — 9-24-01; сельского хозяйства — 9-24-06; культуры — 9-24-05; писем — 9-24-07; корректорской — 2-89-8

СФ02345. «Грозненский рабочий» издательства типографи, Малковске, 92. типография издательства «Грозненский рабочий», ул. Малковского, 92. Заказ № 6505.